

1585

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

108322 / Schildkraut Velvel

ד' שבט תשל"ג

מה שהיה היה?! יהודי יכול 'לכתוב מחדש' גם את העבר

/ שיעור בלקוטי שיחות

חושש ממצבך הרוחני? תחשוב כחות על עצמך

/ מכתב מבואר

מכות מצרים פעלו שינוי וחינוכו את המצרים, למרות שהדבר לא היה בולט לעין, ופרעה נותר בסירובו לשלח את העם. גם בהשפעה שלנו על הזולת, עלינו לדעת כי היא פועלת פעולתה, גם אם אין זה ניכר לעינינו •

התוועדות עם הרבי

שאלה פשוטה ומעוררת מחשבה: מה קרה לטיפות הגשם ולנטיפי הקרח של מכת הברד שכבר היו בדרכם מהשמיים להכות במצרים? האם הם נעלמו, התאדו, או אולי פשוט נעצרו באוויר? - מסתבר שהשאלה הזו בפשטות של מקרא, מובילה אותנו לחשוב ולגלות מהו כוחה הגדול של עבודת התשובה, ואין מתקנים באמת כשלים רוחניים • **שיעור בלקוטי שיחות**

האם עודף חששות רוחניים בנוגע לעצמנו הם "עצת היצר"? מדוע עלינו למעט 'לחשוב על עצמנו', ועל מה כן צריך לחשוב? - מענה מפורט של הרבי אודות דרך ההתמודדות עם בעיות רוחניות, וכיצד ההבדל בין דרך המוסר ודרך החסידות משליך באופן ישיר על אופי העיסוק בעבודת השם • **מכתב מבואר**

סיפורו של 'ספר הצאצאים' והיחס המיוחד של הרבי לאלו שזכו להימנות על צאצאי אדמו"ר הזקן. בקשר עם יום ההילולא - כ"ד טבת •

תמונה מספרת

”בכל דור ודור ובכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים”. מכות מצרים עליהם אנו לומדים בפרשת השבוע, הם בסיס הגאולה ממצרים אז, אך גם בסיס ליציאה של כל אחד מאיתנו מ"מצרים" - ממה שמצר ומפריע לעבודת השם.

בשיעור בלקוטי שיחות נכיר לעומק את מכת ברד, ואת הפלא הכרוך בסיום המכה ועצירת המטר והברד. כאשר התובנה העולה מכך מופלאה אף היא, ומלמדת על הרובד הפנימי והנעלה של כל יהודי, ועל הפלא שמחוללת עבודת התשובה שלנו.

במדור המכתב המבואר נוכל ללמוד על אופי ה'מכות' אותן אנו צריכים להנחית על היצר הרע. במכתב המפורט והמנומק מתווה הרבי דרך ברורה, כי כדי להיחלץ מהפרעות היצר עלינו לאמץ את גישת תורת החסידות, לעסוק בעיקר בקו של "ועשה טוב", מה שיגרור לאחריו גם את ה"סור מרע".

היציאה שלנו מ'מצרים' כרוכה גם בפעולה והשפעה על הזולת, בהפצת היהדות ומעיינות החסידות. במדור ה'התוועדות' נפגוש את המסר הנחוץ והמעודד שמעלה הרבי מתוך סיפור מכות מצרים: אין פעולה החוזרת ריקם! כל השפעה שלנו על הזולת עתידה לתת פירות, גם אם הדבר אינו ניכר עתה לעינינו.

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

וזארט חסידות - 12 • עת לדעת - 16 • לוח חב"ד - 32
17 • שניים מקרא - 20 • זמנים ושיעורי השבוע - 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
1585 • גיליון • ISSN 7474-0793 • 6084000
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו" מליובאוויטש
זצוקלה"ה נב"מ זי"ע

אינך רואה את פעולת ההשפעה על הזולת, כיוון שמסתכל אתה בעיני בשר... תתעלה קמעא, ואז תיווכח שנפעלה פעולה!

(מהתוועדות שבת וארא תשמ"ו – תורת מנחם תשמ"ו כרך ב, עמוד 398)

את כספם ליהודי שהעבירוהו בעבר בעבודת פרך! וזהו ההסבר לכך שעשר המכות נפרשו על פני תקופה ארוכה כל כך, עם משך זמן של הפסקה בין מכה לחברתה - כדי שהפעולה של כל מכה תהיה כראוי, והמצרים יוכלו להתבונן בפעולתה של המכה ולהסיק את המסקנות הנדרשות.

ואם הדברים אמורים בנוגע לפרעה מלך מצרים ולפני מתן תורה, שלמרות שלא היה ניכר בו שינוי, המכות השפיעו ופעלו בפועל ממש - הרי בנוגע ליהודי ובפרט לאחר מתן תורה, שאז נעשה חיבור בין "עליונים" ו"תחתונים", ונפעל שהתורה תהיה 'בעלת-הבית' על מה שמתרחש במציאות העולם - הרי בוודאי ובוודאי שכל פעולה ופעולה בקשר לענייני תורה ויהדות פועלת פעולתה בפועל ממש.

ובפשטות: כאשר מדברים עם יהודי - בדברים היוצאים מן הלב, ובדרכי נועם ובדרכי שלום - אודות ענייני יהדות, תורה ומצוותיה, וענייני מוסר ויראת שמיים, לא ייתכן שדברים אלו לא יפעלו את פעולתם, מאחר שבדיבורו מוסר הוא את דברי התורה (ולא את דברי עצמו), והתורה קובעת ופועלת מה תהיה המציאות בפועל.

וממילא, גם אם אינו רואה את הפעולה תיכף ומיד, אומרים לו: "אל תבט אל מראהו!", שכן בוודאי ובוודאי נפעלה אצלו איזו פעולה. אלא שבאופן הפעולה ישנם כמה אפשרויות, ולפעמים אף יש צורך בשהות זמן להתבוננות, עד שהדבר יבוא לידי פועל ובגילוי ממש.

ובפרט כאשר ההתעסקות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות היא בשליחותו של נשיא הדור, היינו, שאינו הולך בכוחו כי אם בכוחו של נשיא הדור, "שלוחו של אדם כמותו" - הרי בוודאי ובוודאי פועל פעולתו מתוך הצלחה רבה.

ומה שטוען שאינו רואה את הפעולה - אומרים לו: הסיבה לכך שאינך רואה היא, מכיוון שמסתכל אתה בעיני בשר... תתעלה קמעא, ואז תראה את פנימיותו של היהודי ותיווכח שנפעלה אצלו פעולה, ותוסיף לפעול יותר ויותר!

כאשר עוסקים בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, קורה לפעמים שמדברים עם יהודי ומנסים להשפיע עליו, אך מרגישים שלמרות זאת לא הצליחו לפעול בו מאומה.

[מצד האמת, גם אם אין מצליחים לפעול מאומה, צריכה להיות ההתעסקות בכך עם כל החיות וההתלהבות... שהרי בעצם ההתעסקות בהפצת היהדות והמעיינות זוכים לקיים את ציווי ושליחותו של נשיא הדור.

ובתור דוגמא: כמו בבדיקת חמץ של ערב פסח, ש"אף אם יבדוק הבודק ולא ימצא שום חמץ בבדיקתו, אף על פי כן לא בירך לבטלה". מאחר ובעצם ביצוע הבדיקה, גם אם אינו מוצא חמץ כלל, "כבר קיים המצווה כתיקונה".]

אך המציאות האמיתית היא - שאין לך פעולה שחוזרת ריקם! ובוודאי שהדיבור וההשפעה על הזולת פועלים פעולתם.

כפי שניתן ללמוד מ'פשוטו של מקרא' בפרשתנו, שגדולה מזו מצינו אפילו בנוגע לפרעה מלך מצרים:

גם לאחר שפרעה קיבל כמה וכמה מכות, לא ראו אצלו בפועל 'הזהה' כל-שהיא. שהרי פרעה נותר בסירובו לקיים את ציווי הקב"ה "שלח את עמי ויעבדוני", והמשיך לטעון "לי יאורי ואני עשיתני" כבתחילה.

אך למרות זאת, לכל מכה ומכה הייתה פעולה והשפעה מסוימת. מכת דם וצפרדע הורידו מתוקפו את היאור, שהיה האליל של מצרים; במכת כינים הודו החרטומים "אצבע אלוקים היא", וכך גם במכות שלאחריהם, עד שבהתראה על מכת ארבה כבר נפעל ש"ויאמרו עבדי פרעה אליו... שלח את האנשים!".

במדרש אף מצינו ש"ממכת דם העשירו ישראל": כאשר מצרי היה מבקש מיהודי לשתות מן המים שברשותו, היו המים נהפכים ביד המצרי לדם, ורק כאשר היה משלם לו על כך היו נותרים הם מים ראויים לשתיה. ומובן גודל הפעולה שבדבר - שהמצרים, כולל "חרטומי מצרים", הוכרחו לתת

"כי הדל המטר"

בפרשת השבוע, אנו קוראים על שבע מתוך עשר המכות שהשם הנחית על המצרים, בזו אחר זו.

המכה האחרונה עליה מסופר בפרשת השבוע היא מכת ברד. מכת ברד הייתה מכה פלאית ביותר, כבר בעצם העובדה שמזג אוויר חורפי הגיע למצרים. בחלקה המדברי של ארץ מצרים אין גשמים בכלל, וגם בחלקה הפורה יחסית, בדלתא של הנילוס, גשמים הם תופעה נדירה. והנה, לפתע מביא הקדוש ברוך הוא מזג אוויר חורפי קיצוני ביותר למצרים.

זו הייתה הסופה המושלמת, אבל לא רק גשמים ירדו אלא גם ברד כבד, נתיכי קרח עוצמתיים שנופלים במהירות ובכוח וזורעים הרס וחורבן. ומלבד כל זאת, מתרחש גם פלא נוסף ועל-טבעי לחלוטין: בתוך חלקיקי הברד מתלקחת אש. השילוב של סופת גשמים וברד, יחד עם אש לוהטת, יצר תוצאה קטלנית שפגעה ברכוש ובנפש, והרסה את היבול החקלאי של מצרים.

כבר בדברי ההתראה שלפני בוא המכה, הקדוש ברוך הוא מודיע שהפעם עומד להתחולל פלא שיזעזע את המצרים. ואכן, התופעה העל-טבעית הזו מרככת גם את לב פרעה הרשע בעצמו. לראשונה, קורא פרעה למשה ואהרן, ומכה לפנייהם על חטא¹:

וַיִּשְׁלַח פְּרֶעָה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:
"חֲטֵאתִי הַפֶּעַם! ה' הַצִּדִּיק, וְאֲנִי וְעַמִּי הָרָשָׁעִים!"
"הֶעֱתִירוּ אֵל ה' וְרֹב מְהִיט קִלְתֵּנוּ – לֵהֱיִים וּבְרָד, וְאֶשְׁלַח אֶתְכֶם,
וְלֹא תִסְפֹּן לְעֹמֵד."

פרעה מחליט לחזור בתשובה, ומשה דואג שהגשם, הברד והאש ייפסקו²:

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פְּרֶעָה אֶת הָעִיר, וַיִּפְרֹשׁ כַּפָּיו אֶל ה', וַיִּחְדְּלוּ הַקָּלֹת
וַהֲבֵרָד וּמִטֵּר לֹא נָתַן אֶרֶצָה.

בכך מתרחש פלא נוסף: מזג האוויר משתנה בבת אחת. תוך רגע אחד מתפזרים העננים, ומצרים חוזרת לאקלים הטבעי והיבש שלה. בסופו של דבר, פרעה כמו פרעה שוכח הכול וחוזר לסורו. שוב הוא נועל את שערי מצרים, ולא נותן לאף אחד לצאת. בכך מסתיים סיפורה של מכת ברד, ונחתמת פרשת השבוע.

1. שמות, ט, כז-כח.
2. שם, לג.

בלקוטי שיחות

ברד ומטר לברכה

שאלה פשוטה ומעוררת

מחשבה: מה קרה

לטיפות הגשם ולנטיפי

הקרח של מכת הברד

שכבר היו בדרכם

מהשמיים להכות

במצרים? האם הם

נעלמו, התאדו, או אולי

פשוט נעצרו באוויר?

מסתבר שהשאלה הזו

בפשוטו של מקרא,

מובילה אותנו לחשוב

ולגלות מהו כוחה הגדול

של עבודת התשובה, ואיך

מתקנים באמת כשלים

רוחניים.

השיחה המלאה – בלקוטי

שיחות, חלק ו, שיחה שנייה

לפרשת וארא

עורכים:

הרב דויד אולידורט

הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ

מה קרה לברד ולגשם?

נקרא שוב מה קרה כאן: "וַיַּחֲדְלוּ הַקָּלֹת וְהַבָּרָד, וּמָטָר לֹא נָתַךְ אֶרֶצָה". בעקבות תפילתו של משה, מיד ובבת אחת השמיים משתתקים. לא מוטח יותר ברד, גשם לא יורד.

אבל אם נעצור לרגע לחשוב, אפשר לשאול שאלה פשוטה ומסקרנת:

תפילת משה רבינו נאמרה, וגם נתקבלה למעלה, תוך כדי ירידת המטר. ומוכן מאליו שלאחר שנתקבלה תפילתו, הנה תיכף ברגע ההוא נפסקה מכת הברד והמטר על מצרים.

אבל, מה אירע לטיפות הגשם? שהיו כבר באמצע דרכן?

נשים לב: התורה מספרת לנו במפורש ש"מטר לא ניתן ארצה". זאת אומרת, באותו רגע שמשה רבינו מסיים את תפילתו - אף טיפה אחת לא נפלה עוד ארצה.

אם כן, מה קרה לטיפות הגשם ולנתיכי הברד שכבר היו בדרכם לאדמת מצרים?

רש"י מצטט שני הסברים שונים לשאלה הזו:

[פירוש ראשון:] לא נתך - לא הגיע. ואף אותן שהיו באויר, לא הגיעו לארץ.
[פירוש שני:] לא נתך לארץ - לא הוצק לארץ.

בפשטות, ניתן היה להבין ששני הפירושים שרש"י מביא עוסקים רק בניתוח לשוני, בעוד התופעה עצמה זהה לפי שני ההסברים. כלומר: לפי שני ההסברים, טיפות הגשם וחלקי הברד שהיו באוויר לא המשיכו בצלילה מטה - בדרך זו או אחרת.

אך הרבי לומד שאלו שני תרחישים שונים שמסבירים מה קרה. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

א. בנוגע להברד - אין ברידה, כביכול, כ"א לבטל מציאותו (וכפירוש השני שברש"י בנוגע להמטר). דאלה"כ, הרי - או שצ"ל תלוי עד היום, או שירד אח"כ ברד ואש מתלקחת בתוכו וכו' - ושני האופנים מופרכים הם בשכל הפשוט [בברכות (נד, ב) שגם הברד לא נתך (הגיע) ארצה וירד בימי יהושע - היינו שהי' תלוי באויר מא שנה (ונעתק מאויר ארץ מצרים לאויר דארץ ישראל ושם ירד) - ומובן שא"ז לימוד ע"ד הפשט]. משא"כ בנוגע למטר - לפי פירוש הראשון שברש"י שהוא תלוי באויר - יש לומר שירד לאחר זמן.

ב"לא נתך" ישנם שני פירושים:

פירוש אחד הוא "לא הגיע" - שהגשם לא הגיע עד לארץ. היינו, שהטיפות שכבר היו באוויר, נעמדו במקומן ולא המשיכו בירידתן לארץ.

פירוש נוסף, ש"לא נתך ארצה" היינו שלאחר שכבר נעשה באוויר למציאות של מטר - שכבר נכנסה בו התכונה של נוזל הנשפך - על ידי תפילת משה אבדה ממנו תכונה זו. הוא חדל להיות מציאות הנשפכת, כלומר, חדל להיות מציאות של "מטר".

נתחיל בשאלה מה קרה לטיפות הגשם הנוזליות - "ומטר לא ניתן ארצה":

לפי הפירוש הראשון, טיפות הגשם נשארו לרחף באוויר בצורה פלאית ופשוט לא 'ניתכו' ארצה. הן פשוט קפאו על מקומם. במקום לנחות על האדמה, הן נותרו בדיוק איפה שעמדו באוויר כשהסתיימה תפילתו של משה. הפלא הזה נמשך זמן רב, עד הגשם הבא שירד במצרים - שזה כשלעצמו מאורע נדיר בהחלט כאמור.

אך לפי הפירוש השני, הטיפות שינו את מצב הצבירה שלהן. במקום להיות 'מותך' - זאת אומרת, נוזל - הן חזרו להיות גז. הן פשוט התאדו והתפוגגו.

שני הסברים דומים אנחנו מוצאים גם בשאלה מה קרה לחתיכות הקרח המוצקות - "ויחדלו הקולות והברד":

כך אומרת הגמרא במסכת ברכות³:

מאי [מה הן אותן] אבני אלנביש [שנעשו בהן ניסים לישראל בעבר?]

תנא: אבנים שעמדו על גב איש, וירדו על גב איש [ואלו הן אבני מכת ברד שנעצרו בשמיים כשהחלה המכה].

עמדו על גב איש - זה משה, דכתיב: "והאיש משה ענו מאד", וכתיב: "ויחדלו הקולות והברד ומטר לא נתך ארצה".

ירדו על גב איש - זה יהושע, דכתיב: "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו", וכתיב: "ויחי בנוסם מפני בני ישראל הם במוֹרֵד בית חורן וחי".

הַשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת [מִן הַשָּׁמַיִם עַד עֲזָקָה וַיִּמְתּוּ רַבִּים אֲשֶׁר מָתוּ בְּאֲבָנֵי הַכֶּרֶד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֶרֶב].

זה סיפור מופלא ממש. אותן נתיכי ברד נותרו תלויים באוויר מעל מצרים במשך עשרות שנים. הן השלימו את משימתן כעבור ארבעים ואחת שנה, בסגירת מעגל מופלאה. את אותן אבנים שמשה הותיר קפואות באוויר בנס, יהושע בן נון הנחית בעוצמה בנס בכיבוש הארץ.

זה קרה כאשר יהושע עלה עם אנשיו למלחמה על חיל מלכי האמורי. השם אמר לו שלא יירא מהם, כי הוא ייתן אותם בידיו. וכך אכן היה. כפי שמתואר בספר יהושע, הם מתו באבנים כבדות שנפלו עליהם משמיים - ומתברר שהיו אלו אותן אבני ברד ובתוכן אש מתלקחת, שהמתינו ארבעים ואחת שנה לרגע הזה!

אך האפשרות הפשוטה יותר להבנת הפסוק היא שחתיכות הברד הפלאיות פשוט נעלמו והתאדו.

נסכם, אם כן: לאחר עזירתה הפתאומית של מכת ברד, הברד והגשם שכבר היו בשמיים לא נפלו ארצה. מה כן קרה? או שהם קפאו על מקומם באוויר, או שהם התפוגגו ונעלמו.

נותנים ולא לוקחים

לאחר שהבנו את שני האופנים לתאר את סיומה של מכת ברד, נשאל את עצמנו: איזה נס נראה לנו 'פשוט' יותר, ואיזה נס נשמע פלאי יותר?

על פניו, האינטואיציה שלנו אומרת מיד שהאופן הראשון הוא פלא גדול יותר. יותר 'טבעי' לומר שהברד נפסק ונעלם כפי שהגיע. ולכן, האופן הראשון, בו הגשם והברד ממשיכים עוד זמן רב לרחף באוויר, מתאר נס גדול ומופלא יותר.

אך זוהי טעות. נקרא את הדברים תחילה בלשוננו של הרבי:

נאמר בגמרא: "גמירי: (משמאי?) מיהב יחי, משקל לא שקלי" - אם כבר ניתן דבר מלמעלה, כלומר: שהדבר נוצר ונעשה למציאות בעולמנו זה - אין נוטלים אותו מלמעלה בחזרה, היינו שאין מפיקים

ממנו את קיומו ומציאותו.

ואם באופן יוצא מן הכלל, ניטל מלמעלה דבר לאחר שניתן - נכנס הדבר בגדר נס מופלא וגדול ביותר⁴.

ועל פי זה נמצא, שדווקא נטילת המטר לגמרי וביטול מציאותו - כפירוש השני - הוא נס מופלא וגדול יותר מאשר הישארו תלוי בחלל העולם שלא על פי טבע - כפירוש הראשון⁵.

ואף שעל פי ההשגות של העולם הזה נמצא שבמאורע ד"לא הגיע" מתגלה נס מופלא יותר, מכל מקום, מצד ההנחה למעלה, הרי נטילת המטר לאחר היבראו היא פלא גדול יותר מהשארתו תלוי, כאשר הוא עודנו במציאותו.

האמת היא, שאת עוצמתו של נס יש לבחון לפי כללי הניסים **שהשם קבע**. ולפי הכללים הללו, מתברר שהנס הגדול יותר הוא דווקא ההתאדות של הגשם והברד, הרבה יותר מאשר הקפיאה על מקומם באוויר.

מדוע? - כי לפי 'כללי הניסים', הקדוש ברוך הוא לא לוקח בחזרה דברים שנוצרו בנס.

הגמרא מספרת על התנא הצדיק רבי חנינא בן דוסא, שהיה מלומד בניסים ומחולל ישועות, אך הוא עצמו היה עני מרוד וחי בדוחק גדול.

וכך מספרת הגמרא:

"אמרה לו אשתו: עד אימתי אנו מצטערים כל כך? אמר לה: מה נעשה? אמרה לו: בְּקֶשׁ רַחֲמִים שִׁיתְנוּ לָךְ דָּבָר מִן הַטּוֹבָה הַגְנוּזָה לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לָבוֹא. הַתְּפִלָּה, וַיֵּצֵא כַּמִּין פִּיסַת יָד וַנִּתְּנָה לּוֹ רֶגֶל אַחַת שֶׁל שׁוֹלְחַן זֶהָ. רָאָה רַבִּי חֲנִינָא בַּחֲלוּמוֹ, וְהִנֵּה כָּל הַצַּדִּיקִים אוֹכְלִים עַל שׁוֹלְחַן זֶהָ שֶׁל שְׁלוֹשׁ רִגְלִיִּים, וְהוּא וְאִשְׁתּוֹ עַל שׁוֹלְחַן שֶׁל שְׁתֵּי רִגְלִיִּים. אָמַר לָהּ: "נוּחַ לָךְ שְׁכַל הַצַּדִּיקִים יֵאָכְלוּ עַל שׁוֹלְחַן שֶׁל שְׁלוֹשׁ רִגְלִיִּים, וְאֲנִי נֹאכֵל עַל שׁוֹלְחַן

4. תענית כה, א. כאן בתרגום חופשי.

ב. תענית כה, א. וראה גם שמו"ר פנ"ב, ג. ושי"ב.

ג. כן הובא בתורה אור סו, רע"ג. ד"ה גדולים מעשה צדיקים תרפ"ה פ"ז ובכ"מ דא"ח. ועד"ה הוא במ"כ לשמו"ר שם. והוא ע"פ גירסת הע"י וב"ח שם.

ד. ראה פרש"י בפרשתנו (ט, כד. שם, לב). וראה גם כן פרש"י ז, יב.

ה. ראה גם ברע"ב עה"פ.

**המכה הייתה תוצאה ישירה מן
ההתנהגות של פרעה. הבחירות
וההחלטות שלו הן אלו שהביאו
באופן ישיר לתוצאות הרעות
והנוראות שניחתו עליו ועל עמו.
ובדיוק באותו אופן, גם עצירת המכה
הייתה תוצאה ישירה של ה'חזרה
בתשובה' שלו**

**ועמי הרשעים" - וידוי וחרטה על העבר,
וכן "ואשלח אתכם ולא תוסיפון לעמוד"
- קבלה על להבא, אזי תשובתו זו הסירה
את העונש - "ויחדלו הקולות והברד ומטר
לא נָתַן ארצה".**

במבט שטחי, "ויחדלו הקולות והברד, ומטר
לא ניתך ארצה" מתאר לנו התערבות של הקדוש
ברוך הוא במה שהתחולל באקלים המצרי, כדי
להביא את המכה לסיומה. הקשר פשוט: המכה
נועדה להפעיל לחץ כדי להשיג מטרה. ברגע
שפרעה הודה ש"אני ועמי הרשעים", והתרכך
לקראת שחרור בני ישראל מעבדות - כבר לא
צריך יותר להחטיף לו.

אבל במובן עמוק יותר, זו לא הייתה פעולה
שנועדה להשיג תוצאה אחרת. בדיוק להפך:
המכה הייתה תוצאה ישירה של ההתנהגות של
פרעה. הבחירות וההחלטות שלו הן אלו שהביאו
באופן ישיר לתוצאות הרעות והנוראות שניחתו
עליו ועל עמו, בזו אחר זו - ובדיוק באותו אופן, גם
עצירת המכה הייתה תוצאה ישירה של ה'חזרה
בתשובה' שלו.

בתפיסה השטחית, נראה לנו שהעונשים
שבהם מענישים מלמעלה הם מנעד של סנקציות
שנועדו להרתיע את בני האדם מלעבור עבירות.
או, בצורה אחרת של הסתכלות, שגם היא רווחת
בציבור - שכאשר עוברים על רצון השם, הוא
כועס ונוקם על כך חלילה, בעונשים שהוא מביא
על החוטא.

אלא שזו תפיסה שטחית מדי. במבט עמוק
יותר, יש קשר ישיר בין המעשים שלנו לבין
התגמול עליהם. העבירות והמצוות אינן רק סט
של חוקי עשה ואל תעשה, אלא הן הסוד של
מערכת ההפעלה של העולם ושל העולמות

שניטלה אחת מרגליו?". אמרה לו: "ומה נעשה?
התפלל ויטלו אותה ממך". התפלל ונטלו אותה".
הגמרא מספרת את הסיפור, ומוסיפה: "תָּנָא
[שנו חכמי המשנה]: גְּדוֹל הָיָה נֶס אַחֲרֵי יוֹתֵר
מִן הָרָאשׁוֹן, דְּגָמִירי [משום שישנה קבלה בידינו
ממשה רבינו בהר סיני⁵] דְּמִיָּהב יָהֲבִי, מִיִּשְׁקָל לֹא
שָׁקָלִי". ובעברית: מן השמיים רק נותנים דברים,
אך לא לוקחים בחזרה.

נחدد: אם נשפוט בין שני הניסים לפי מידת
השבירה של חוקי הפיזיקה, הנס של העמידה
במקום יהיה גדול יותר. אבל מצד 'חוקי הניסים' -
זהו חידוש גדול יותר לומר שטיפות הגשם ונתיכי
הברד נעלמו למקום שממנו באו, מאשר לומר
שהם קפאו על מקומם באוויר.

שני התרחישים השונים אינם סתם השערות
אפשריות לפתור את השאלה המסקרנת באשר
לגורלן של הטיפות שכבר היו באוויר בסיומה של
מכת הברד. גם הדיון בשאלה איזה מהם 'ניסי'
וחרגי יותר - זו לא סתם שאלה להתפלפלות
תיאורטית. כל זה מלמד אותנו משהו עמוק מאד
על תשובה, וכוחה לתקן את הכשלים הרוחניים -
כפי שנראה מיד.

החטא והעונש

כדי להבין את הרעיון שעומד מאחורי שני
ההסברים, אנחנו צריכים להבין משהו עמוק יותר
על מכות מצרים עצמן. נקרא את הדברים תחילה
בלשונו של הרבי:

**מכת "ברד", ככל שאר המכות, באה
לפרעה בגלל החטא, שמרד בהשם ולא
הניח לישראל לצאת ממצרים.**

**כל עונש הוא תוצאה ומסובב מן החטא
עצמו. כמו שנאמר: "תיסרך רעתך",
היינו שהרע גופא נהפך לייסורים.**

[ו]כאשר [פרעה] אמר "חטאתי גו' ואני

5. ראה בגוף השיחה סעיף ו' דיון בעניין זה.

1. ראה הדיעות בזה בשל"ה בית אחרון (יב, א"ב).

במקומות המסומנים בהערה שלאחרי זה מוכח כהדיעה שהובאה בפנים.
וב"ביאורים לאגרת התשובה" (לקוטי ביאורים לתניא ח"ב ע' קכט ואילך) -
שגם בתניא מוכח כן. עיי"ש.

2. ירמיה ב, יט. שער התשובה (לאדמו"ר האמצעי) ח"א ו, ג. וראה גם שם
ג, סע"ב.

הרוחניים.

כאשר אנחנו עושים מצווה, זה לא שנותנים לנו פרס לעידוד, אלא שעשינו את המעשה הנכון. בעשיית המצווה אנו לוחצים על המתגים הנכונים שמוליכים שפע לעולם ולנו. אותו דבר גם בצד השלילי של הפרת החוקים. אדם שמכניס את היד לסיר רותח - נכווה; וזה לא עונש, אלא פשוט תוצאה ישירה של המעשה שעשה. כך גם עונשי התורה, הצרות והייסורים - כל אלה הם תוצאה ישירה ובלתי נמנעת של הכשל הרוחני.

כך גם בנושא שלנו, מכות מצרים, ובהן מכת ברד: המכה הייתה תוצאה ישירה של ההשתעבדות של המצרים בבני ישראל. הם פשוט בחרו לעשות את המעשה השגוי והפסול, וכאילו לחצו על הכפתור הלא-נכון. במה שהם עשו לבני ישראל, המצרים - בהובלת פרעה - פשוט שיבשו את המערכת וגרמו לעצמם נזקים אימים.

כך גם אנחנו צריכים להבין את אירוע הסיום של המכה. זה לא שהקדוש ברוך הוא 'התרצה', והסכים להפסיק את מטחי הברד הכבדים. פשוט, פרעה התרכך וחזר בתשובה - ולכן הוא הצליח להסיר מעליו את הברד.

אבל זה עדיין לא מספיק לנו כדי להבין עד הסוף מה חולל באמת את התפנית וגרם לסיומה של המכה - כפי שנראה מיד.

"זה לא תלוי בי"

במוצאי שבת אחת בתחילת שנת תשי"א, נכנס ל-770 יהודי עשיר, שלא שמר תורה ומצוות, והתעניין מתי וכיצד אפשר להיכנס אל הרבי.

הוא הוסיף וסיפר, כי בתו חלתה מאד ונמצאת במצב מסוכן ביותר, והוא מחפש צדיק שיבטיח לו שבתו תחיה, כשהוא בתמורה יעניק למחולל הנס עשרת אלפים דולר, סכום עצום באותה תקופה. הוא כבר ביקר אצל כל האדמו"רים באזור, ואף אחד לא היה מוכן להבטיח לו את ההבטחה הזו, וכעת הוא הגיע לנסות את מזלו אצל הרבי.

הבחורים שנכחו במקום ושמעו את דבריו הפנו אותו למזכירות, ולאחר המתנה קלה, הודיע לו המזכיר כי הרבי עסוק כעת, והוא יוכל להיכנס אל הרבי רק למוחרת בבוקר.

הדברים הדהימו את האיש. הוא היה רגיל לכך שתמורת כסף כל הדלתות נפתחות, והנה כאן מבקשים ממנו להמתין.

למוחרת בבוקר הוא הגיע שוב ל-770, ונכנס לפגישה עם הרבי. כשיצא מהפגישה, סיפר בהתרגשות לבחורי הישיבה כי הרבי כלל לא התרשם מהתרומה הנכבדה שהוא מבטיח.

הרבי רק אמר בשלווה: "מן השמיים מחכים לך, והכל תלוי רק בך. אם תקבל על עצמך לקיים בקביעות שלוש מצוות, כמו שמירת שבת, הנחת תפילין ושמירת כשרות - הילדה תבריא".

"ניסיתי להתעקש ולהמיר את ההחלטות בסכום כסף גדול יותר", הוסיף האיש וסיפר, "אך הרבי חיך ואמר: אני רק שליח למסור לך את הדברים כמו שהם לאמיתתם, ואין כאן מה להתווכח. זה כלל לא תלוי בי".

מספר ימים עברו עד שהאיש הסכים לקבל על עצמו את שלוש ההחלטות הטובות. זמן קצר לאחר מכן, הודיעו לו הרופאים כי בתו יצאה מכלל סכנה.

מצבה של הילדה הלך והשתפר, עד שבשבת פרשת ויגש תשי"א, נידב האיש 'קידוש' גדול ומכובד לרגל החלמתה.

כווה של תשובה

אך כאן מתעוררת השאלה:

אך יש הסבר עמוק יותר, וגם נכון יותר: מהותה של התשובה איננה **ביטול העונש**, אלא **מחיקת החטא**.

על פי הקבלה, החטא הוא לא רק מעשה שנעשה, אלא הוא סוג של ישות שקיימת בעולם, שגורמת לנזקים ושיבושים במערכת. לחטא יש חיים בפני עצמו, וכל עוד הוא קיים - הוא ימשיך להרוס ולקלקל. ומהותה האמיתית של תשובה היא **לבטל את החטא**. כשעושים נכון את תהליך התשובה, זה עוקר את החטא עצמו. ואז, ממילא העונש כבר איננו.

נשים לב: בשני המקרים, העונש לא יכאיב יותר לחוטא. אבל השאלה היא האם זה בגלל טיפול בסימפטום (נטרול העונש), או טיפול עמוק במחולל הבעיה (ביטול החטא).

ובכן, כאשר פרעה התחרט על מעשיו והחליט לשחרר את בני ישראל (לפחות לאותו רגע...), וגרם להסרת מכת הברד מעל מצרים - הוא באמת עשה תשובה שמבטלת את החטא?

שני ההסברים על שאריות הברד נותנים שתי תשובות שונות לשאלה הזו בדיוק:

כיוון שבנוגע לפועל, סוף כל סוף עשה [פרעה] תשובה, היה די בזה כדי להסיר ממנו - בנוגע לפועל - את עונש הברד, את תוצאת החטא בפועל ממש.

ולפי סברה זו יש לנקוט לפי הפירוש הראשון, "לא הגיע", היינו שפעולת התשובה הייתה רק שהעונש לא יגיע למצרים, אבל הוא נשאר במציאותו".

[אך] אם על ידי תשובה זו נמחה החטא לגמרי, בהכרח לומר שעונש הברד אף הוא נסתלק לגמרי, כי כל מציאותו אינה אלא כתוצאה מהחטא.

ח. לכאורה אפשר לומר, שהטעם לפירוש הראשון שברש"י הוא: מכיון שנתהווה כבר המטר במציאות (וי"ל דצ"ל נס ע"ו - כי אין המטר רגיל כלל במצרים כנ"ל), אין סברא לומר שע"י ביטול החטא יתבטל גם המטר ממציאותו, כי לאחר התהוותו אינו תלוי בהחטא (ובפרט לפי דיעה השני' שבשל"ה שם). אבל אינו - כי מכיון ש"לא נתן" ה' ע"י נס גם להפירוש "לא הגיע" (ובפשטות - נס גדול יותר מאשר להפי' "לא הוצק"), הרי מובן שבאם ה' מתבטל החטא ה' מתבטל ממילא גם המטר שנעשה בסיבתו. ו[ענין שבת (צו, א) - הובא בפרש"י (שמות ד, ז) דרך משום ממהרת כו', וי"ל. אבל בכל אופן כאן שאני, שהרי] באם ה' המטר קיים - הרי צ"ל נס נמשך כל הזמן שלא ירד ויגיע ארצה. וכמו נס דקריעת ים סוף (היפך בטבע המים - ראה שהיחזה"א פ"ב) שבאם ה' נפסק הרוח כרגע היו המים תחורים ונגרים.

האם תשובתו הייתה כה עצומה, שהיה בכוחה לבטל את העונש, את הברד, לחלוטין,

או שלא היה בכוח תשובתו של פרעה למחוק ולשרש את החטא לחלוטין, וממילא גם לא את הייסורים הנובעים ממנו?

ההסתכלות הזו על מערכת התגמולים של שכר ועונש, לפיה העונש הוא תוצאה ישירה ובלתי נמנעת מהחטא, גורמת לנו להייה על עצם המושג "חזרה בתשובה".

אם העונש הוא רק אמצעי הרתעה או נקמה, חלילה, אפשר להבין איך העונש מתבטל או נפסק אחרי שהאדם מתחרט ושב בתשובה. בעקבות התשובה וההתנצלות של האדם על מעשיו, הקדוש ברוך הוא 'מוותר' על העונש.

אך אם העונש הוא תוצאה ישירה של החטא, מה משמעותה של החזרה בתשובה לגבי העונש? האם התנצלות וחרטה יועילו לאדם שהכניס את ידו לתוך סיר רותח, כדי להחזיר את הגלגל אחורה ולרפא את הכוויות?!

כאן יש שתי תשובות אפשריות:

ההסבר הפשוט הוא שקורה כאן סוג של נס. למרות שהתוצאה הטבעית של החטא היא העונש, הקדוש ברוך הוא עושה עבורנו פלא ומגן עלינו מפני אותה תוצאה טבעית של החטא. כך שהעונשים אומנם קיימים מבחינה רוחנית, אך בדרך כלשהי הם לא חלים עלינו בפועל ולא מזיקים לנו.

לחטא יש חיים בפני עצמו, וכל עוד הוא קיים - הוא ימשיך להרוס ולקלקל. ומהותה האמיתית של תשובה היא לבטל את החטא. כשעושים נכון את תהליך התשובה, זה עוקר את החטא עצמו. ואז, ממילא העונש כבר איננו

אלא ש"תקפו יצרו הרע" לעשות ההפך מהרצון האמיתי שלו.

ולכן, תיכף ומיד כשעושה תשובה ומחליט שלא להישמע ליצר הרע, אזי שב הוא וחוזר למציאותו האמיתית, כמשמעות הלשון "תשובה".

[ו] כיוון שאיש ישראל מצד עצם מהותו אינו שייך לרע, ומה שעבר עבירה הוא רק מפני ש"יצרו הוא שתקפו", הרי פעולת התשובה היא שעל ידי זה ש"תש יצרו" מתגלה מהותו, וממילא מתבטל הרע מציאותו.

כאשר יהודי מתחרט על מעשה לא טוב שעשה ומבקש מהקדוש ברוך הוא "סלח לנו", השם לא רק סולח לו על העבירה, אלא שהתשובה גורמת לחטא עצמו להימחק. הוא 'מתאדה' כאילו לא היה, בדיוק כמו הברד במצרים.

איך יש בכוחה של תשובה לחולל את הפלא הזה, ולבטל את החטא עצמו? הרי בפועל האדם חטא, הנשמה שלו התלכלכה ונפגעה. מובן שאפשר לשפר את המצב מכאן ולהבא, אך איך אפשר 'לבטל' את הלכלוך ואת הנזק שכבר נוצר?

התשובה נמצאת בתניא, שם כותב אדמו"ר הזקן יסוד עמוק מאד במחשבת החסידות: "אָפּלו אַשֶׁה הַמְּנַאֲפֶת, שְׂדֵעָתָה קְלָה, הֵיטָה מוֹשְׁלֵת בְּרוּחַ תְּאַוָּתָה, לִוְלֵי רוּחַ שְׁטוּת שְׁבָה הַמְּכַסֶּה וּמְסָתִיר וּמַעְלִים אֶת הָאֱהָבָה מִסְתָּרֶת שְׁבִנְפָּשָׁה הָאֵלֶּלֶּהִית, לְדַבָּקָה בְּאַמוּנַת ה' וְיִחוּדוֹ וְאַחֲדוּתוֹ, וְלֹא לְפָרֵד חֶס וְשָׁלוֹם מֵאַחֲדוּתוֹ, אָפּלוּ נוֹטְלִים אֶת נַפְשָׁה מִמֶּנָּה".

יש בדברים הללו חידוש מאיר ומיוחד.

במבט שטחי, נראה כי כולנו מורכבים מטוב

ולפי סברה זו יש לנקוט לפי הפירוש השני, "לא הוצק", היינו שמציאות המטר חדלה להתקיים.

הפירוש הראשון גורס שהיה משהו חסר בתשובה של פרעה. זו לא הייתה תשובה שיש לה כוח לבטל את החטא עצמו. ובאופן הולם לכך - גם הברד עצמו לא התבטל ונעלם, אלא פשוט לא המשיך ליפול ולהזיק.

האמת היא שזו האפשרות הפשוטה יותר. לחשוב שתשובה יכולה לתקן באופן מהותי ומלא את מה שכבר נעשה - זה חידוש עצום שקשה לתפוס אותו ולהבין איך בכלל הוא עובד. אנחנו יכולים לקבל את התשובה כתהליך של חרטה והתמקדות בעתיד, וממילא - להבין איך התשובה מונעת את המשך ההענשה מלמעלה.

אבל יש גם פירוש שני, שמלמד על מהותה של התשובה לא פחות ממה שהוא מספר לנו מה קרה לאבני האלגביש ולטיפות המטר. לפי הפירוש הזה, כשפרעה מתוודה על החטא ואומר "חטאתי הפעם, אני ועמי הרשעים" וגם לוקח על עצמו לתקן את דרכיו, הוא מוחק את החטא - וכתוצאה ישירה מכך, גם הברד עצמו נעלם כלעומת שהופיע.

וזה באמת חידוש גדול. שהרי משמיים נותנים אבל לא לוקחים, ובמובן של התשובה והתיקון - זהו מהפך אמיתי, שלוקח את החיות שמקיימת את מציאות החטא ועוקרת אותה לגמרי. אין יותר. מה שהיה איננו. וזהו כוחה הגדול של התשובה.⁶

לחזור לאמת

ההסבר המיוחד שלמדנו כעת על כוחה של התשובה לתקן את החטא עצמו, מלמד אותנו על התשובה של כל אחד מאיתנו.

מהותו של יהודי, אפילו בעת החטא, היא טוב וקדושה.⁷

ואם הוא עובר עבירה, חס ושלום, אין זאת

6. בגוף השיחה (סעיף י'), הרבי מסביר כי תשובה במובנה האמיתי, שיכולה לתקן את החטא עצמו, היא כוח שיש רק בתשובה של יהודי ואינו בכוחו של גוי - ודן באריכות בשאלה האם בתשובתו של פרעה היה את אותו כוח התשובה שיש בתשובה של יהודי.

כאן לא נכנסנו לדיון זה מפאת עומקו, וכדאי לעיין בגוף השיחה כדי לרדת לעומקו של עניין.

7. פרק כד.

ט. ראה תניא ספ"ד: וגם בשעת החטא היתה באמנה אתו יתברך.

י. רמב"ם הל' גירושין ספ"ב.

יא. שזהו גם בתשובה מיראה. וכמובן מ"ש הרמב"ם בהל' גירושין ספ"ב הנ"ל - אף שאמירתו "רוצה אני" הוא מצד שהוכה. וראה ב"ביאורים לאגה"ת" (לקו"ב לתניא ח"ב ע' קיב ואילן. אגה"ת עם לקט פירושים כו' קה"ת, תשמ"ו) ע' קפח-ט) שגם התשובה שמצד יראת העונש פנימיותה ואמיתתה היא התשובה שמצד עצם הנשמה. עיי"ש בארוכה.

אלא שמ"מ אינה מועלת (תשובה מיראה) למפרע - כי מכיון שלהאדם נראה שהוא שב רק מצד יראת העונש (כפי גופו ונפשו הבהמית מעלימים על הנשמה), הרי הטוב שמצד עצם מהותו לא בא בגילוי ממש.

אחר", כי אם משהו הרבה יותר עמוק: "עד עכשיו לא התנהגתי כמו **מי שאני באמת**, מעתה אני 'מקלף' את השכבה החיצונית שלי וחוזר להתנהג בצורה הטבעית שלי".

לכן התשובה 'מוחקת' את החטא עצמו. התשובה למעשה 'מקלפת' מעל הנשמה את הכיסוי, את השכבה החיצונית שהצטברה, ומגלה שהפנים מעולם לא נפגע ולא נפגם ונשאר תמיד טהור ושלם.

אם קרה שנכשלנו, חשבנו דבר שלא צריך לחשוב, פספסנו תפילה או נהגנו שלא כהלכה - עלינו להבין ולזכור שאחרי הכול, זוהי שכבה חיצונית ולא הגרעין הפנימי שלנו. ולכן, יש לנו את הכוח לשוב בתשובה ולתקן הכול, להסיר את השכבה החיצונית השבורה, המלוכלכת והמקולקלת - ולהיות יהודי של הקדוש ברוך הוא, לתת לנשמה להאיר בנו מחדש.

ורע. אנחנו מין יצור חצוי לשני חלקים שווים - יצר טוב, ויצר רע. לפעמים אנחנו מתנהגים כרצון השם, ולפעמים כנכנעים לתאוות ליבנו. אך האמת היא שבמהותנו אנו טובים, אלא שמעל הטוב יכולה להצטבר שכבה רעה. החלק הפנימי והמהותי שלנו הוא הנשמה האלוקית הטהורה, שתמיד אוהבת את השם ורוצה לעשות את רצונו. ואילו הרגעים שבהם אנו נכשלים הם רק מעטה חיצוני.

אנחנו מכירים את הסיטואציה של מסך טלפון שנשבר או התנפץ. זה לא נעים, צריך להחליף טלפון או לחלופין להתרגל להשתמש במסך סדוק. אך יכולה להיות אופציה שלישית ומועדפת: לגלות שמה שנשבר זה רק מגן המסך, ואם נקלף את השכבה השבורה נקבל מסך חדש ושלם.

זה סוד התשובה: כאשר יהודי חוזר בתשובה ומתחרט על מעשיו, הוא לא אומר "עד עכשיו התנהגתי באופן מסוים, מעתה אתנהג באופן

לְשִׁיפוּצוֹ? מוסיפים ופועלים בהפצת היהדות והמעיינות!

עבודתו של רבינו הזקן הייתה - לגלות דרך חסידות חב"ד, ולהפיץ אותה לכל אחד ואחד מבני ישראל כדי לפעול את ביאת המשיח. בזה עסק רבינו הזקן בעצמו, ובזה עסקו רבותינו נשיאינו הבאים אחריו.

רבותינו נשיאינו היו יכולים לפעול את הפצת המעיינות גם בלעדינו, כי הלא "צדיק גוזר והקב"ה מקיים".

אך בכל זאת, הם 'השאירו לנו מקום' שנוכל גם אנו לעשות משהו עבור הפצת המעיינות חוצה, **ומסרו לנו את העניין וציוו עלינו לעסוק בזה,**

כדי לזכות את כל אחד ואחד מאתנו לקחת חלק בפעולת הבאת המשיח כאן למטה!

(שיחת כ"ד טבת תשי"ב)

בני קורח חזרו בתשובה – ויש לכך רמז נפלא בגימטריה של שמותיהם

ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף, אלה משפחת הקרחי (פירק'ו, פסוק כד)

קורח כפר במשה ובתורתו, ואילו בניו עשו תשובה והאמינו במשה ובתורתו. רמז יפה לזה אנו מוצאים בשמותיהם של בני קורח. הגימטריה של שלושת השמות: **אסיר** (271) **אלקנה** (186) **ואביאסף** (154) שווה לגימטריה של **תורה** (611).

(רבי לוי יצחק, אביו של הרבי - לקוטי לוי יצחק לווהר חלק ב דף רפז)

מה קודם – לימוד התורה או עבודת התפילה?

הוא אהרן ומשה, אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם. וס המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים, הוא משה ואהרן (פירק'ו, פסוקים ט-כז)

מה מלמדת אותנו התורה בכך שפעם נאמר "הוא אהרן ומשה" ופעם להיפך, "הוא משה ואהרן"? משה רבינו קשור ללימוד התורה, שהרי הוא זה שקיבל תורה מסיני ומסר אותה לנו. עניינו של אהרן הכהן הוא עבודת התפילה - שהרי התפילה היא במקום הקורבנות שהקריבו הכוהנים. וההוראה היא: לפעמים יש להקדים את לימוד התורה כדי שאחר כך אפשר יהיה להתפלל מאהבה; ולפעמים צריך קודם לעורר את אהבת ה' בתפילה כדי שאחר כך יוכל לעסוק בתורה כדבעי.

(אדמו"ר הזקן - לקוטי תורה, פרשת מסעי, דף פג עמוד ג)

פרשת בוא

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו (פירק'י, פסוק א)

אל תלכו ללמוד, תבואו ללמוד

למה ה' אומר למשה "בוא אל פרעה" ולא "לך אל פרעה", כפי שהיה מתאים יותר לכאורה? אלא שיש כאן רמז לעבודת ה'. יש שאדם 'הולך' ללמוד תורה ומשתתף בשיעור תורה, אך הלימוד אינו משפיע עליו. על כך אומרת התורה: "בוא" - על האדם 'לבוא' ולהיכנס אל תוך הלימוד, עליו להפנים את דברי התורה וכך הם ישפיעו עליו. ועל ידי לימוד התורה ועבודת ה' בדרך של "בוא", מחישים את בוא הגאולה.

(הרבי - שיחת שבת פרשת בוא תש"מ)

לתקן את הדיבורים של המצרים

הקדוש ברוך הוא רצה להעלות את כל ניצוצות הקדושה שהיו במצרים, גם את אלו שהיו טמונים בדיבורים הסתמיים של המצרים. האותיות הללו 'התבררו' על ידי כך שהקדוש ברוך הוא לקח אותן וחיבר מהן אותיות ומילים חדשות של קדושה והכניס אותן בתורה. וזה הרמז בפסוק: "למען שיתי אותותי אלה" - מלשון אותיות.

ווארט חסידות

רעיונות קצרים מתורת החסידות על פרשת השבוע - רעיון אחד לכל יום

כתגם חסידי מביא לצלילות הדעת ו"מנקה" את הלב.

הנהגה טובה חסידית מאירה את הבית.

ניגון חסידי מחזק את התקווה והביטחון, מביא שמחה ומעמיד את הבית ואת בני הבית בקרן אורה.

(היום יום כ"ב תמוז בשם הרבי הרש"ב נ"ע)

הקדוש ברוך הוא אומר שברצונו לתקן את אותיות הדיבורים של מצרים ולהכניס אותן בתורה, ולשם כך עליו להביא על מצרים עוד שלוש מכות אחרונות, משום שאחרת היו חסרים בתורה כמה סיפורים, המורכבים ממילים ואותיות.

(המגיד ממזריטש - אור תורה דף כט עמוד ג)

האלילים של ימינו

אל תאכלו ממנו ואִם וְכִשְׁלֵם מִבְּשֵׁל בְּמִים כִּי אִם צִלִּי אִשׁ רֹאשׁוֹ עַל פְּרִעִיו וְעַל קִרְבּוֹ (פירק יב, פסוק ט)

קורבן הפסח היה שה, האליל של מצרים. בשחיטתו בא לידי ביטוי ביטולה המוחלט של העבודה הזרה ופולחן האלילים. גם כיום עלינו לבטל את האלילים, ועל כך רומזת לנו התורה שזה צריך להיות בכל החלקים - "ראשו, על כרעיו, ועל קרבו":

ראשו: אסור לאדם לעשות את ראשו, שכלו והבנתו, 'אליל', ולראות בו את הסמכות העליונה והקובעת, אלא עליו להיות בטל לרצון השם; **כרעיו:** אסור לאדם לעשות 'אליל' מהתאוה לכוח ועוצמה, ולרצות לנכס לעצמו את כל הנמצא סביבו; **קרבו:** האדם אינו רשאי לעשות 'אליל' מצרכיו הגשמיים, עד שאינו נרתע מכלום וכל האמצעים כשרים בעיניו כדי להשיג את פרנסתו.

(הרבי - אגרות מלך כרך ב, עמוד נד)

להביא קדושה לכל העולם

וְכִכָּה תֵּאָכְלוּ אֹתוֹ מִתְּנִיכֶם חֲגִירִים נְעִלִיכֶם בְּרָגְלִיכֶם וּמִקְלָכֶם בִּידְכֶם וְאֶכְלֶתֶם אֹתוֹ בַּחֲפוּץ פֶּסַח הוּא לָהּ (פירק יב, פסוק יא)

חיינו של אדם מתחלקים, בדרך כלל, לשלושה סוגים: האדם עצמו, קשריו עם סביבתו הקרובה וקשריו עם הסביבה הרחוקה. שלושה חלקים אלו נרמזים בשלושת הפרטים - "מותניכם", "נעליכם", "מקלכם": **"מותניכם"**: המותניים מייצבים את הגוף כולו, וזה רמז לכך שאדם צריך להגיע לחירות בכל הקשור בו עצמו; **"נעליכם"** - הנעליים שעל הרגליים מאפשרות לאדם ללכת על הארץ, וזה רמז לכך שעל האדם לעזור ולסייע לאנשים שאיתם הוא בא במגע ולהביא קדושה לכל סביבתו; **"מקלכם"** - במקל משתמשים כדי להגיע לדברים רחוקים יותר, וזה רמז לכך שאדם חייב להשפיע גם על סביבתו הרחוקה ועל העולם כולו.

(הרבי - מכתב י"א ניסן תשמ"ו)

איך מגיעים אל המשקוף?

וּלְקַחְתֶּם אֶגֶדַת אוֹזֵב וְטַבְלַת בְּדָם אֲשֶׁר בֶּסֶף וְהִגַּעְתֶּם אֶל הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת מִן הַדָּם אֲשֶׁר בֶּסֶף וְאֵתֶם לֹא תֵצֵאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר (פירק יב, פסוק כב)

פעולות אלה היו חשובות מאד ביציאת מצרים, וחשיבותן גדולה גם במשמעותן הפנימית: **"אזוב"** הוא רמז לשפלות וענווה כאזובי הקיר; **"אגודת אזוב"** הוא רמז לאחדות ישראל כאגודה אחת; **"וטבלת בדם"** הוא רמז ללימוד התורה שנמשלה לדם, שהיא מכניסה את החום והחיות במצוות ובעבודת ה'; ועל ידי זה, **"והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות"** - זוכים להגיע למעשה האבות הקדושים, כמו שאומרים חז"ל **"והגעתם אל המשקוף - בזכות אברהם; ואל שתי המזוזות - בזכות יצחק ויעקב"**.

(הרבי הצמח צדק - אור התורה שמות, כרך א, עמוד שיח)

לכית חב"ד, בית הכנסת, לעסק או לחוסד החינוכי
התוכן מתעדכן כל העת, בקטעים רלוונטיים
תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

מבצע מיוחד
לאור החדש:
55% הנחה
לשנה
ראשונה

JEM ישראלי < did.li/JEM-tv < 03-3883554

לחיות עם הרבי - סביב השעון
וידאו מהרבי ברצף
בכל שעות היממה

תחשוב פחות על עצמך!

(חלק ד, אגרת א'קכג)

האם עודף חששות רוחניים בנוגע לעצמנו הם "עצת היצר"? מדוע עלינו למעט 'לחשוב על עצמנו', ועל מה כן צריך לחשוב? – מענה מפורט של הרבי אודות דרך ההתמודדות עם בעיות רוחניות, וכיצד ההבדל בין דרך המוסר ודרך החסידות משליך באופן ישיר על אופי העיסוק בעבודת השם

כבר כתבתי לו בעבר את דעתי, שלא נכונה מחשבתו, ואין כל יסוד להחששות שלו [בשייכות למצבו הרוחני הירוד, לדבריו], ובוודאי אין זה אלא עצת היצר. ובתור עצה כללית - מה טוב שימעט במחשבה על דבר [בנוגע ל] עצמו, היינו [כלומר] אפילו על דבר מה שנדמה לו שצריך לתקן בענייניו, ובמקום לחשוב על כך, יחליף מחשבה זו במחשבות אודות עניינים שנוגעים על דבר בשייכות לזולתו, ומה טוב אם במקום המחשבה אודות עצמו, יעסוק במחשבה על דבר השם יתברך, וכמבואר במקומות אין מספר בדא"ח [= דברי א'לוקים ח"ים, תורת החסידות] בזה, ומבואר גם כן ברמב"ם הלכות יסודי התורה ריש פרק ב: וכיצד יבוא לאהבתו ויראתו כו' [המחשבה אודות גדולת השם מביאה לאהבתו ויראתו].

ובפרט על דרך המבואר בספרי החסידות, באחד החילוקים שבין תורת המוסר לתורת החסידות, אשר בכללות, בתורת המוסר מדגישים את ההסתכלות ואת ההתבוננות בפחיתות בני אדם, במידות הלא טובות ובהעניינים הלא טובים, והתיקונים על זה, ובמילא - אפילו אם מצליח להביא בפועל באמצעות התבוננות זו את התיקונים על העניינים הלא טובים, והרי זה מצד עצמו הוא טוב, אבל בכל זאת - במה בילה את זמנו? במחשבות והתבוננות ברע, ועל כל פנים בהלא טוב.

מה שאין כן בתורת החסידות, שמדגישים את ההסתכלות וההתבוננות ה"אסתכלא ביקרא דמלכא" [= להביט בכבוד המלך, להתבונן בגדולת השם], או על כל פנים בהתבוננות בענייני מעלת מין האדם, שנקרא כך על שם 'אדמה לעליון' [ה'דמיון' שלו לקב"ה, כביכול], ובענייני אהבת ישראל - שאז אפילו אם לא הוציא המסקנא המתאימה, היינו [כלומר] שלא הצליח לתקן את ענייניו בפועל, הרי על כל פנים במה בילה זמנו? - בקיום המצווה "דע את אלוקי אביך", בהסתכלות בטוב, במעלת הקדושה וכו'.

וככל הדברים האלה, הוא גם כן בנדון ידידיה [בנוגע אליו]:

הנה מה שכותב אודות ההתעסקות שלו בעניינים שאינם מתאימים, הרי מי יאמר שכך אכן הם פני הדברים, שאפשר [ייתכן] שאין זה אלא דמיון בלבד, וממילא, חבל שיבזבז את זמנו לעסוק בכך, ואפילו אם יש לו חשש ואף יסוד להחשש שלו, וצריך תיקון - הרי כבר נתבאר בספר התניא, שזה [המחשבות אודות העניינים הבעייתיים] צריך להיות בעיתים [בזמנים] מיוחדים ומזומנים לכך, ולא באופן שזה יעסיק את האדם במהלך סדר יומו,

המשך בעמוד 31 <<<

הביאור מופיע בגופן כזה. מילים שעוזרות לשטף הקריאה הכנסנו ללא סוגריים, מילים שמבארות מושגים או מילים - מופיעות בתוך סוגריים.

188966 / Freidin Levi

ספר הצאצאים

תאריך: כ"ט אלול תש"מ

שמואל אלעזר היילפרין, זכה לעידוד בלתי רגיל מהרבי ואף להדרכות פרטניות ביחס אליו.

"מתי סוף סוף יוצא לאור ספר הצאצאים?", "אשרי חלקו" ו"מכבר אישרתי החומר" כתב לו הרבי בהזדמנויות שונות במרוצת שנות העריכה. לכשיצא הספר, כתב הרבי מכתב ארוך במתכונת ה'מכתבים הכלליים', בו מברך הרבי את העוסקים בהוצאה לאור ומאחל "שיפעל פעולתו העיקרית, שכל הצאצאים יכירו בתפקידם ושליחותם".

כאמור, העותק הראשון שיצא ממכבש הדפוס נמסר לידי של הרבי. היה זה בעיצומה של התוועדות ערב ראש-השנה תשמ"א. הרבי קיבל את הספר במאור פנים והורה למוסר הספר לומר 'לחיים' ("אדמו"ר הזקן רוצה שתאמר לחיים..."). באופן נדיר הספר נותר מונח לצידו של הרבי במהלך כל ההתוועדות. יציאת הרבי מההתוועדות כאשר הספר תחת ידיו הקדושות, הייתה מרשימה במיוחד.

לקראת הושענא-רבה תשמ"א הגיע הרב היילפרין ל-770 ובידו שני עותקים כרוכים עור. עותק אחד נמסר לרבנית חיה מושקא ע"ה, ועותק נוסף עבור הרבי, עליו הוטבע הפסוק "ונשא אהרן את שמותם לפני ה'". הרב היילפרין מסר את הספר לרבי במעמד חלוקת ה'לעקאח' בפתח הסוכה, וזכה לחיוך רחב של קורת רוח.

בתמונה נראה החסיד ר' זלמן שמרלינג מתל-אביב, מצאצאי כ"ק אדמו"ר הזקן, מוסר לרבי את העותק הראשון של 'ספר הצאצאים', הכולל רישום עשרה דורות של צאצאים ממשפחת רבינו הזקן.

הספר הוא פרויקט הדגל - פרויקט שאפתני בתנאי אותם ימים - של 'איגוד צאצאי רבינו הזקן', שנוסד כחלק מ-71 המוסדות שנוסדו לרגל כניסתו של הרבי לשנתו ה-71.

ב'אגרות קודש' ניתן להבחין ביחס המיוחד של הרבי לאלו שזכו להימנות על צאצאי אדמו"ר הזקן. הרבי מעורר את הצאצאים להכיר בכך ש"זכות אבותם מסייעתם", ולהתאים את הנהגתם למעלה המיוחדת לה זכו.

גם להתכנסות השנתית של הצאצאים, שנערכת בסמיכות לכ"ד טבת - יום ההילולא של אדמו"ר הזקן, העניק הרבי יחס מיוחד, ואף הקדיש לכך שיחת קודש מיוחדת (בשנת תשד"מ). פעם הפטיר הרבי בבת שחוק, כי לא הוזמן להתכנסות למרות שנמנה על הצאצאים, לכן ישלח לפחות קנקן משקה לחלק בה...

בהוצאה לאור של 'ספר הצאצאים' ראה הרבי חשיבות מיוחדת. עורך הספר (שאף ייסד ועמד בראש 'איגוד הצאצאים') הגאון החסיד הרב

עת לדעת

אירועים בדברי ימי חסידות חב"ד על-פי לוח השנה

מבוסס על הספר 'עת לדעת',
מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה
מוקדש לעילוי נשמתו

תשי"ב

הרבי הורה לתלמידי הישיבות להשתדל ללמוד לפני חתונה את ההלכות הנדרשות על מנת לקבל "סמיכה" להוראת הלכה. לעיתים תכופות, הסביר הרבי, מתעוררות בבית שאלות שונות בהלכה וצריך שיהיה בבית רב שיוכל לפסוק את ההלכה.

כז טבת

תרס"ח

נפטר הרב הגאון החסיד ר' דב זאב קוזבניקוב, רב העיר יקטרינוסלב, מזקני חסידי אדמו"ר מהר"ש ואדמו"ר הרש"ב, שבבחרותו זכה לבקר עוד אצל אדמו"ר הצמח צדק.

הרב קוזבניקוב היה מהמיוחדים בין החסידים, גאון גדול בנגלה ובחסידות וצנוע ביותר. התפרסם כאדם מורם מעם ואגדות רבות סופרו עליו כאיש קדוש ומחולל פלאות.

עשרים וחמש שנה אחרי פטירתו של הרב קוזבניקוב, החליטו השלטונות להעביר את בית העלמין היהודי ביקטרינוסלב למקום אחר. אביו של הרבי - שמילא את מקומו של הרב קוזבניקוב ברבנות העיר - היה בין אלו שעסקו בהעברת גופתו של הרב קוזבניקוב לקבורה במקום החדש, והיה מספר בהתפעלות על כך שגופו נמצא שלם כאילו נקבר באותו יום, מה שמעיד על קדושתו הרבה.

כח טבת

תר"מ

נולדה הרבנית חנה שניאורסון, אימו של הרבי, בעיר ניקולייב. הוריה היו הרב הגאון

כד טבת

תקע"ג

הסתלקות אדמו"ר הזקן, במוצאי שבת פרשת שמות בשעה עשר וחצי בלילה, בכפר פייענא, בהיותו בן שישים ושבע.

החסידים לא ידעו היכן לטמון את גופו הקדוש של אדמו"ר הזקן, והניחו את הארון על עגלה. העגלון נטש את המושכות והתיר לסוסים את הרצועה, ובאורח פלא הם ניווטו בעצמם את הדרך ועצרו בסמוך לעיר האדיטש, ששכנה במרחק כארבע מאות קילומטרים מהכפר. שם שכן בית עלמין יהודי גדול ומכובד, והחסידים שעשו את כל הדרך הארוכה הזו ברגל כשהם מבוססים בשלג, הבינו כי רצונו של אדמו"ר הזקן להיטמן שם - וכך עשו.

ימים אחדים לפני הסתלקותו אמר אדמו"ר הזקן: "נשבע אני בחיי נפשי, שבכל מקום שיהודי יעבוד את השם מתוך מסירות נפש - אהיה עימו ואעזור לו". ובליל הסתלקותו אמר: "מי שיאחז בידי הדלת שלי (יתחבר אליי), אעשה לו טובה בעולם הזה ובעולם הבא".

עם פטירת אביו, אדמו"ר האמצעי קיבל את הנהגת חסידות חב"ד. מאמריו של אדמו"ר האמצעי היו מוסברים היטב ומשכו אברכים כישורניים מאד לחסידות חב"ד. בתקופתו התרבה מאד מספר החסידים, עד שהוכפל ושולש לעומת מספרם בימי אדמו"ר הזקן. זקני החסידים סיפרו שבשנה הראשונה לנשיאותו של אדמו"ר האמצעי נוספו ברוסיה הלבנה (בלרוס) לבדה חמישה עשר אלף חסידים, ובשנה השנייה הפך מחוז צ'רניגוב כולו (כיום מחוז בצפון אוקראינה, על גבול בלרוס) לחסיד-חב"די.

יום שישי

כד טבת

יום ההסתלקות-הילולא של אדמו"ר הזקן.
יום זה הוא 'עת רצון' מיוחדת שכל אחד צריך
לנצל אותה:

להוסיף בתורה - בלימוד תורת הנגלה ותורת
החסידות. ללמוד לפחות פרק משניות אחד
המתחיל באחת מאותיות שמו הקדוש של
אדמו"ר הזקן (שניאור זלמן), סעיף אחד בשולחן
ערוך אדמו"ר הזקן, פרק אחד בתניא, ונושא
מתוך מאמרי החסידות שלו, ומה טוב מ'תורה
אור' לפרשת השבוע¹;

להוסיף בעבודת התפילה;

להוסיף בנתינת צדקה, ומה טוב - עבור
פעולות או מוסדות שקשורים במיוחד לאדמו"ר
הזקן ועבודת הקודש שלו ושל רבותינו נשיאנו
ממלאי מקומו²;

לערוך התוועדות של שמחה בה יקבלו
המתוועדים החלטות טובות בנושאי תורה
ומצוות³.

מי שלא הספיק לעשות את הדברים האמורים
ביום ההילולא, ישלים זאת בימים הבאים⁴.

שבת קודש פרשת וארא

כה טבת

תהלים

בבוקר לפני התפילה אומרים את כל התהלים
בציבור⁵. נוהגים לומר את התהלים לבושים
בחליפה וכובע וחגורים באבנט⁶.

אחרי אמירת כל התהלים, מי שאין לו הורים
יאמר קדיש יתום. ואם יש חיוב (יארציט או
מישהו בשנת אבל), יאמר קדיש יתום אחרי
אמירת כל ספר בתהלים (לאחר אמירת ה"יה

החסיד ר' מאיר שלמה ינובסקי,
שכיהן כרב העיר, והרבנית רחל
שהייתה בתו של הרב הגאון ר'
יצחק פושניץ, רבה של העיירה
דוברינקה.

הרבנית ניחנה בתכונות
אישיות נדירות. שנים רבות של
כאב ויגון עברו עליה, בתקופת
מאסרו של בעלה והגלייתו,
ולאחר פטירתו כשנותרה
בודדה ונתונה לרדיפות. אפילו
בתקופות קשות אלה פניה לא
היו עצובות, ואת כאבה נצרה
בליבה.

כט טבת

תרפ"ו-תרפ"ח [משוער]

נפטר סבו של הרבי, הרב
הגאון החסיד ר' ברוך שניאור -
שהיה בנו של הרב הגאון החסיד
ר' לוי יצחק, בנו של אדמו"ר
ברוך שלום (הרב"ש), בן אדמו"ר
הצמח צדק. היה חסיד של
אדמו"ר מהר"ש, אדמו"ר הרשב"ב
ואדמו"ר הריי"צ, נודע כגאון גדול
ובעל זיכרון נפלא, וידע את כל
הש"ס בעל פה.

1. לקוטי-שיחות חכ"א עמ' 296.

2. לקוטי-שיחות שם עמ' 276, וספר השיחות תשמ"ז ח"א עמ' 270.

3. 'תורת-מנחם - התוועדיות' תשמ"ז ח"ב עמ' 292.

4. ספר-השיחות תשמ"ז עמ' 286 הערה 66.

5. אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג עמ' תל.

6. כך נוהג הרבי וכל הציבור עימו.

רצון"⁷.

בחודש¹⁸.

אחרי אמירת התהלים לומדים בציבור במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר כך מתפללים⁸.

במנחה לא אומרים תחנון.

ליל ראש חודש

בתפילת ערבית, וכן בכל התפילות בראש חודש, "חוב" לא עומד חזן¹⁹.

לא מכריזים "יעלה ויבוא" לפני שמונה עשרה בערבית ולא בשחרית מחר, אלא מזכירים לציבור בדפיקה על השולחן וכדומה²⁰.

מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילת ערבית, אינו חוזר ומתפלל.

מנהגי ראש חודש

מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון - מהערב ועד מחר (עד השקיעה²¹) - אם נזכר אחרי שאמר את שם השם בברכת "בונה ברחמיו ירושלים", אומר אחרי סיום ברכת "בונה ברחמיו": "ברוך . . שנתן ראשי חודשים לעמו ישראל לזיכרון". ואם נזכר אחרי שכבר התחיל לומר "ברוך" של הברכה הבאה, ממשיך את ברכת המזון ולא חוזר²².

לא מסתפרים²³ ולא קוצצים ציפורניים בראש חודש²⁴.

הנשים נוהגות לא לעשות מלאכות מסוימות בראש חודש, כמו תפירה²⁵ וגיהוץ של בגדים שלא צריך לאותו יום²⁶ - בכל מקום לפי מנהגו²⁷.

יום המישי

ראש חודש שבט

בראש חודש יש להתאסף יחד בכל קהילה ובית כנסת, לערוך התוועדות ובה יאמרו "לחיים" ויברכו איש את רעהו בכל הברכות הטובות, ידברו דברי תורה ויקבלו יחד החלטות טובות בענייני תורה ומצוות²⁸.

נוהגים להוסיף מאכל מיוחד בארוחה לכבוד

לפני ברכת החודש מכריזים את זמן מולד הירח, כי נכון שיידעו את זמן המולד לפני שמברכים את החודש⁹.

מולד הירח ביום רביעי בבוקר, בשעה 06:17 ו-17 חלקים.

החזן בברכת החודש (זה לא מוכרח להיות החזן של שחרית או של מוסף) אומר את הברכה בעמידה, וגם הציבור עומד.

החזן לוקח את ספר התורה ומחזיק אותו בידו באמירת ברכת החודש¹⁰.

בברכת החודש אומרים: "ראש חודש שבט ביום החמישי הבא עלינו לטובה". לא אומרים "אב הרחמים"¹¹.

אחרי התפילה עורכים התוועדות בבית הכנסת¹², באופן כזה שאחר כך יאכלו סעודת שבת בבית וימשיכו את ההתוועדות עם בני הבית¹³. כדאי שגם הנשים והבנות יערכו התוועדות¹⁴.

ביום זה, ממנו מתברך יום ההילולא של הרבי הרי"צ - י' שבט, צריך כל אחד לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשיו, תורתו ועבודתו של בעל ההילולא¹⁵.

יום רביעי

ערב ראש חודש שבט

בערב ראש חודש יש להוסיף בלימוד תורה, בתפילה ובנתינת צדקה¹⁶, וכן מחלקים לצדקה את מה שהצטבר בקופות הצדקה במהלך החודש¹⁷.

היום אומרים גם את שיעור התהלים של יום ל

18. ספר המנהגים עמ' 19.

19. ספר המנהגים עמ' 36, 8.

20. שם, וס' ידני ומנהגי ראש-חודש - חב"ד פ"ז הערה 4.

21. קצות-השולחן סי' מז ס"ד ע"פ סידור אדמוה"ז.

22. שו"ע אדמוה"ז סי' קפח ס"י. סידור אדמוה"ז.

23. שו"ע אדמוה"ז סי' רס ס"א.

24. קצות-השולחן סי' עג בבדי-השולחן ס"ק ד, צוואת ריה"ח אות מח.

25. וראה בס' מנהגי ר"ח-חב"ד פ"א הע' 2, ובס' קיצור הלכות משו"ע

אדמוה"ז ב'מילואים' לס' רס-רסב (עמ' נד).

26. 'תורת מנחם - התוועדויות' תשד"מ ח"ב עמ' 948.

27. שיעורי-תשובה ס"ק כג. החיים ס"ק ללב.

28. שו"ע ורמ"א סי' תיו ס"א.

28. היום-יום, ל' ניסן. 'התוועדויות' תש"נ ח"ג עמ' 383.

7. אג"ק של הרבי כרך י' עמ' דש. ס' המנהגים עמ' 30 ועמ' 55.

8. לוח ה'יום-יום' כו כסלו וספר המנהגים עמ' 30.

9. סידור אדמוה"ז.

10. קצות השולחן סי' פג בבדה"ש ס"ק י, משערי אפרים שם ס"ו.

11. סידור אדמוה"ז.

12. היום-יום, ל' בניסן.

13. אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו כרך י' עמ' ג.

14. ספר המנהגים עמ' 30. לקוטי-שיחות, כרך טו, עמ' 523.

15. ספר השיחות ה'תשנ"ב ח"א עמ' 266.

16. התוועדויות תשמ"ו ח"ג ס"ע 593.

17. ספר-המנהגים עמ' 77.

ראש חודש²⁹.

יעלה ויבוא

מי ששכח לומר "יעלה ויבוא" בתפילת שחרית או מנחה:

אם נזכר מיד אחרי שאמר את שם השם בסיום ברכת "המחזיר שכינתו לציון", יאמר "למדני חוקין", ואז יאמר "יעלה ויבוא" ואחר כך ימשיך ויאמר "ותחזינה"³⁰.

ואם נזכר אחרי שכבר סיים את הברכה, יאמר "יעלה ויבוא" וימשיך בברכת מודים.

ואם נזכר אחרי שכבר התחיל "מודים", חוזר לברכת "רצה".

ואם נזכר אחרי שאמר את שם השם של סיום ברכת מודים או שים שלום, לפני שחוזר לברכת רצה משלים ואומר "[ברוך אתה ה'] למדני חוקין", ואז חוזר לברכת רצה.

ואם נזכר אחרי שאמר את "יהיו לרצון" השני בסיום שמונה עשרה, חוזר ומתפלל שוב (בלי לומר "ה' שפתיי תפתח"), או שייגש חזן ויתפלל את חזרת הש"ץ.

[ובשחרית] אם נזכר אחרי שהתפלל מוסף, אינו חוזר³¹.

[ובמנחה] אם נזכר בתפילת ערבית - לאחר תפילת שמונה עשרה של ערבית יאמר מזמור תהלים ואחר כך יתפלל שוב את תפילת שמונה עשרה, ויכוון במחשבתו שזו תפילת נדבה³².

מי שהתחיל לאכול וכבר אכל "כזית" לפני השקיעה, גם אם נמשכה הארוחה אפילו כמה שעות אחרי צאת ראש חודש, אומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון - בתנאי שעדיין לא התפלל ערבית³³.

שחרית

יש להשתדל במיוחד להתפלל שחרית במניין, כדי לומר הלל עם הציבור³⁴. ומי שמאחר לתפילה

בציבור, לא יאמר את ההלל עם הציבור אלא לפי סדר התפילה³⁵.

באמירת ההלל, גם היחיד מברך בעצמו את ברכות ההלל ("לקרוא את ההלל" ו"מלך מהולל בתשבחות"). ובתפילה בציבור, יזדרז לברך בחשאי קודם ברכת החזן³⁶.

מחזירים את ספר התורה לארון הקודש מיד אחר ה'גלילה'.

אחרי שמכניסים את ספר התורה לארון הקודש ואמירת "אשרי" ו"ובא לציון", חולצים את התפילין של רש"י ומניחים תפילין של רבינו תם. קוראים בהן קריאת שמע, פרשות "קדש" ו"והיה כי יביאך" ושש זכירות (ואת השיעורים היומיים לומדים אחרי סיום כל התפילה)³⁷. אחר כך חולצים את התפילין ומתפללים מוסף.

הרבי נהג להתפלל מוסף בלי להלביש בחזרה את הזרוע בשרוול אחרי חליצת התפילין.

החזן לא מסיים "ובא לציון" בקול רם. מכיוון שיש הפסקה ארוכה בין הכנסת ספר התורה לארון הקודש לבין אמירת חצי קדיש שלפני מוסף, החזן צריך לומר מזמור תהלים כלשהו לפני אמירת הקדיש³⁸, ולפחות את סיומו לומר בקול³⁹.

מנהג עתיק ללמוד בכל ראש חודש פסוק אחד עם פירוש רש"י ופירושים נוספים מפרק התהלים האישי המתאים לגיל (לדוגמה, מי שהוא בן שלוש עשרה - פרק יד). אם יש בפרק יותר משנים עשר פסוקים (ובשנה מעוברת, אם יש יותר משלושה עשר), מחלקים את הפרק ולומדים בכל ראש חודש מספר פסוקים כך שבמהלך השנה ילמדו את הפרק כולו. ואם יש פחות פסוקים, חוזרים ולומדים שוב את הפרק⁴⁰.

35. המזכיר הרה"ח רי"ל גרונר בשם הרבי בשם אדמו"ר מהור"צ בשם אדמו"ר מהורש"ב. וראה כף-החיים סי' תכב ס"ק לח.

36. ספר-המנהגים עמ' 36. שיחות-קודש תשמ"א ח"ד ס"ע 322.

37. ספר-המנהגים עמ' 36.

38. ספר-המאמרים (ליקוט) לכ"ק אדמו"ר מהורש"ב, ח"ב עמ' שטז. אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ח"כ עמ' רפג.

39. ע"פ קצות השולחן סי' טז בבדי השלחן ס"ק ו, ספר המנהגים עמ' 6.

40. ספר המנהגים עמ' 36.

29. ראה שו"ע או"ח סי' תיט וכף-החיים שם ס"ק ד.

30. כף-החיים סי' קיד ס"ק כח.

31. שו"ע אדמוה"י סי' קכו ס"ג.

32. לוח כולל-חב"ד בד"ח מרחשוון.

33. שו"ע אדמוה"י שם סעיף יז.

34. רמ"א תכבב, שו"ע אדמוה"י תפחג.

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק הכהן ע"ה
ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לויא ע"ה

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וַאֲמַר לֵה אָנָּה יְיָ: וַאֲרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בָּאֵל שְׁדֵי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נִדְעָתִי לָהֶם: וַאֲרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בָּאֵל שְׁדֵי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נִדְעָתִי לָהֶם: וְאַתְּגַלִּיתִי לְאַבְרָהָם לִיִּצְחָק וְלִיַּעֲקֹב בָּאֵל שְׁדֵי וּשְׁמִי יְיָ לֹא הוֹדַעִיתִי לָהֶן: וְגַם הִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לְתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרּוּ בָּהּ: וְגַם הִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לְתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרּוּ בָּהּ: וְאַף אֶקְיִמֵּת יְת קִמְי עִמָּהֶן לְמַפֵּן לְהוֹן יֵת אֶרְעָא דְכְנַעַן יֵת אֶרְעָא תּוֹתְבוֹתְהוֹן דְּאַתּוֹתְבוּ בָּהּ: ה' וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת־נְאֻמָּתְךָ בְּנִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרִים מַעֲבִידִים אִתָּם וְאָזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת־נְאֻמָּתְךָ בְּנִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרִים מַעֲבִידִים אִתָּם וְאָזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: וְאַף קִדְמִי שְׁמִיעַ יֵת קִבִּילַת בְּנִי יִשְׂרָאֵל דִּי מִצְרָאִי מִפְּלַחִין בַּהוֹן וְדִכְרִנָּא יֵת קִמְי: ו' לָכֵן אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִמַּעֲבַדְתָּם: וְגִאֲלַתִּי אֶתְכֶם בְּזֹרֹעַ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים: לָכֵן אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִמַּעֲבַדְתָּם: וְגִאֲלַתִּי אֶתְכֶם בְּזֹרֹעַ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים: בְּכֵן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָנָּה יְיָ וְאַפִּיק יִתְכּוֹן מִגּוֹ דְּחוֹק פְּלַחִן מִצְרָאִי וְאַשְׁיּוּב יִתְכּוֹן מִפְּלַחְנָהוֹן וְאַפְרוֹק יִתְכּוֹן בְּדִרְעָא מְרָמָא וּבְדִינִין רַבְרַבִּין: ו' וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְיִדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם: וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְיִדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה

אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם: וְאַקְרִיב יִתְכּוֹן קִדְמִי לַעֲמָא וְאַהְוִי לְכוֹן לְאַלֵּה וְתִדְעוֹן אֲרִי אָנָּה יְיָ אֱלֹהֵיכֶן דְּאַפִּיק יִתְכּוֹן מִגּוֹ דְּחוֹק פְּלַחִן מִצְרַיִם: ה' וְהִבְאֵתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נְשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתֵת אֹתָהּ לְכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה: וְהִבְאֵתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נְשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתֵת אֹתָהּ לְכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה: וְלִיַּעֲקֹב וְנִתְּתִי אֹתָהּ לְכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה: וְאַעֲלִי יִתְכּוֹן לְאַרְעָא דִּי קִימִית בְּמִימְרִי לְמַפֵּן יֵתָּה לְאַבְרָהָם לִיִּצְחָק וְלִיַּעֲקֹב וְאַתָּן יֵתָּה לְכוֹן יִרְפָּא אָנָּה יְיָ: ט' וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בֶּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקְצֹר רוּחַ וּמַעֲבָדָה קָשָׁה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בֶּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקְצֹר רוּחַ וּמַעֲבָדָה קָשָׁה: וּמִלִּיל מֹשֶׁה בֶּן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא קִבִּילוּ מִן מֹשֶׁה מִמַּעֲבָדָה קָשָׁה: וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת־נְאֻמָּתְךָ בְּנִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִידִים אִתָּם וְאָזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת־נְאֻמָּתְךָ בְּנִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִידִים אִתָּם וְאָזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: וְאַף קִדְמִי שְׁמִיעַ יֵת קִבִּילַת בְּנִי יִשְׂרָאֵל דִּי מִצְרָאִי מִפְּלַחִין בַּהוֹן וְדִכְרִנָּא יֵת קִמְי: ו' לָכֵן אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִמַּעֲבַדְתָּם: וְגִאֲלַתִּי אֶתְכֶם בְּזֹרֹעַ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים: לָכֵן אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִמַּעֲבַדְתָּם: וְגִאֲלַתִּי אֶתְכֶם בְּזֹרֹעַ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים: בְּכֵן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָנָּה יְיָ וְאַפִּיק יִתְכּוֹן מִגּוֹ דְּחוֹק פְּלַחִן מִצְרָאִי וְאַשְׁיּוּב יִתְכּוֹן מִפְּלַחְנָהוֹן וְאַפְרוֹק יִתְכּוֹן בְּדִרְעָא מְרָמָא וּבְדִינִין רַבְרַבִּין: ו' וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְיִדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם: וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְיִדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה

וַיִּצְוֶם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם
לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וּמִלִּיל י י
עַם מִשָּׁה וְעַם אֶהֱרֹן וּפַקְדֻנּוֹן לֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וּלֹת פְּרָעָה מִלִּפְאֵ דְמִצְרַיִם לִאֲפַקָא ית בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם: ס

שני ד אלה ראשי בית־אבתם בני ראובן בכר
ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה משפחת
ראובן: אלה ראשי בית־אבתם בני ראובן בכר
ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה משפחת
ראובן: אלן רישי בית אבהתהון בני ראובן
בוכרא דישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלן
זרעית ראובן: טו ובני שמעון ימואל וימין ואהד
ויכין וצחר ושאול בן־הפנענית אלה משפחת
שמעון: ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר
ושאול בן־הפנענית אלה משפחת שמעון: ובני
שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בר
פנעניתא אלן זרעית שמעון: טז ואלה שמות
בני־לוי לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי
לוי שבע ושלושים ומאת שנה: ואלה שמות
בני־לוי לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי
שבע ושלושים ומאת שנה: ואלן שמות בני לוי
לתולדתהון גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי
מאה ותלתין ושבע שנים: יז בני גרשון לבני
ושמעי למשפחתם: בני גרשון לבני ושמעי
למשפחתם: בני גרשון לבני ושמעי לזרעיתהון:
יח ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני
חיי קהת שלש ושלושים ומאת שנה: ובני קהת
עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת שלש
ושלושים ומאת שנה: ובני קהת עמרם ויצהר
וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה ותלתין ותלת
שנים: יט ובני מררי מחלי ומושי אלה משפחת
הלוי לתלדתם: ובני מררי מחלי ומושי אלה
משפחת הלוי לתלדתם: ובני מררי מחלי ומושי
אלן זרעית לוי לתולדתהון: כ ויקח עמרם

את־יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את־אהרן
ואת־משה ושני חיי עמרם שבע ושלושים ומאת
שנה: ויקח עמרם את־יוכבד דדתו לו לאשה
ותלד לו את־אהרן ואת־משה ושני חיי עמרם
שבע ושלושים ומאת שנה: ונסיב עמרם ית יוכבד
אחת אבותיה לה לאנתו וילידת לה ית אהרן וית
משה ושני חיי עמרם מאה ותלתין ושבע שנים:
כא ובני יצהר קרח ונפג וזכרי: ובני יצהר קרח
ונפג וזכרי: ובני יצהר קרח ונפג וזכרי: כב ובני
עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ובני עזיאל
מישאל ואלצפן וסתרי: ובני עזיאל מישאל
ואלצפן וסתרי: כג ויקח אהרן את־אלישבע בת־
עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את־
נדב ואת־אביהוא את־אלעזר ואת־איתמר:
ויקח אהרן את־אלישבע בת־עמינדב אחות נחשון
לו לאשה ותלד לו את־נדב ואת־אביהוא את־
אלעזר ואת־איתמר: ונסיב אהרן ית אלישבע בת
עמינדב אחתה דנחשון לה לאנתו וילידת לה ית
נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר: כד ובני
קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת
הקרחי: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה
משפחת הקרחי: ובני קרח אסיר ואלקנה
ואביאסף אלן זרעית קרח: כה ואלעזר בן־אהרן
לקח־לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו
את־פינחס אלה ראשי אבות הלויים
למשפחתם: ואלעזר בן־אהרן לקח־לו מבנות
פוטיאל לו לאשה ותלד לו את־פינחס אלה
ראשי אבות הלויים למשפחתם: ואלעזר בר
אהרן נסיב לה מבנת פוטיאל לה לאנתו וילידת
לה ית פינחס אלן רישי אבהת ליזאי
לזרעיתהון: טו הוא אהרן ומשה אשר אמר
יהוה להם הוציאו את־בני ישראל מארץ
מצרים על־צבאתם: הוא אהרן ומשה אשר
אמר יהוה להם הוציאו את־בני ישראל מארץ

פָּרַעָה וְהִרְבִּיתִי אֶת־אֶתְנִי וְאֶת־מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם: וְאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת־לֵב פָּרַעָה וְהִרְבִּיתִי
 אֶת־אֶתְנִי וְאֶת־מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאֵנָּה אֶקְשִׁי
 יָת לִבָּא דְּפָרַעָה וְאֶסְגִּיתִי יָת אֶתְנִי וְיָת מוֹפְתֵי
 בְּאֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם: וְלֹא־יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פָּרַעָה
 וְנִתְתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאָתִי
 אֶת־עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשַׁפְטִים
 גְּדֹלִים: וְלֹא־יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פָּרַעָה וְנִתְתִּי אֶת־יָדִי
 בְּמִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאָתִי אֶת־עַמִּי בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשַׁפְטִים גְּדֹלִים: וְלֹא יִקְבַּל
 מִנְּכֹחַן פָּרַעָה וְאֶתֵּן יָת מַחַת גְּבִרְתִּי בְּמִצְרַיִם
 וְאֶפִּיק יָת חִילִּי יָת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעָא
 דְּמִצְרַיִם בְּדִינִין וּבְרִבְכִּין: ה וַיִּדְּעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי
 יְהוָה בְּנִמְתִּי אֶת־יָדִי עַל־מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם: וַיִּדְּעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
 בְּנִמְתִּי אֶת־יָדִי עַל־מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם: וַיִּדְּעוּ מִצְרַיִם אֲרִי אֲנִי כִּי כִּי
 אֲרִים יָת מַחַת גְּבִרְתִּי עַל מִצְרַיִם וְאֶפִּיק יָת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל מִבְּיַהוּן: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר
 צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ: וַעֲבַד מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן כְּמֹא דְּפִקִּיד יְיָ יְתִהוֹן כֵּן עֲבָדוּ: וּמֹשֶׁה
 בְּנֵי־שִׁמְעוֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בְּנֵי־שִׁלֵּשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה
 בְּדִבְרָם אֶל־פָּרַעָה: וּמֹשֶׁה בְּנֵי־שִׁמְעוֹנִים שָׁנָה
 וְאַהֲרֹן בְּנֵי־שִׁלֵּשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בְּדִבְרָם אֶל־
 פָּרַעָה: וּמֹשֶׁה בֶּר תִּמְנָן שְׁנִין וְאַהֲרֹן בֶּר תִּמְנָן
 וְתִלַּת שְׁנִין בְּמִלּוּתֵיהוֹן עִם פָּרַעָה: פ
 וְכֵי־ה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: וַיֹּאמֶר יְיָ
 לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן לְמִימַר: ה כִּי יִדְבֹּר אֲלֵכֶם פָּרַעָה
 לֵאמֹר תֵּנוּ לָכֶם מוֹפֶת וְאַמְרַת אֶל־אַהֲרֹן קַח
 אֶת־מַטֶּיךָ וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי־פָרַעָה וְהִי לְתַנּוּן: כִּי
 יִדְבֹּר אֲלֵכֶם פָּרַעָה לֵאמֹר תֵּנוּ לָכֶם מוֹפֶת וְאַמְרַת
 אֶל־אַהֲרֹן קַח אֶת־מַטֶּיךָ וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי־פָרַעָה וְהִי

מִצְרַיִם עַל־צִבְאָתָם: הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה דִּי אָמַר יְיָ
 לְהוֹן אֶפִּיקוּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם עַל
 חִילֵיהוֹן: כ הֵם הַמְדַּבְּרִים אֶל־פָּרַעָה מִלִּד־
 מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: הֵם הַמְדַּבְּרִים אֶל־פָּרַעָה מִלִּד־
 מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: אֲנֹחַן דְּמִלְלִין עִם פָּרַעָה מִלְכָּא
 דְּמִצְרַיִם לְאַפְקָא יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: כ ה וַיְהִי בַּיּוֹם דְּבֵר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיְהִי בַּיּוֹם דְּבֵר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְהוּא בְּיוֹמָא דְּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
 בְּאֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם: ס

שְׁלִישִׁי כט וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה
 דְּבֵר אֶל־פָּרַעָה מִלִּד־מִצְרַיִם אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי
 דְּבֵר אֵלֶיךָ: וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי
 יְהוָה דְּבֵר אֶל־פָּרַעָה מִלִּד־מִצְרַיִם אֶת כָּל־אֲשֶׁר
 אֲנִי דְּבֵר אֵלֶיךָ: וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימַר אֲנִי
 יְיָ מִלִּל עִם פָּרַעָה מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם יָת כָּל דִּי אֲנִי
 מִמִּלִּיל עַמִּי: ז וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִּפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי
 עָרַל שְׁפֹתַיִם וְאִידִּי יִשְׁמַע אֵלִי פָרַעָה: וַיֹּאמֶר
 מֹשֶׁה לִּפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עָרַל שְׁפֹתַיִם וְאִידִּי יִשְׁמַע
 אֵלִי פָרַעָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קְדָם יְיָ הָא אֲנִי זָקִיר
 מִמִּלִּל וְאֶכְדִּין יִקְבַּל מִנִּי פָרַעָה: פ א וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֶל־מֹשֶׁה רֵאה נִתְתִּיד אֱלֹהִים לְפָרַעָה וְאַהֲרֹן
 אֲחִידִּי יְהִיה נְבִיאִידִּי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵאה
 נִתְתִּיד אֱלֹהִים לְפָרַעָה וְאַהֲרֹן אֲחִידִּי יְהִיה נְבִיאִידִּי:
 וַיֹּאמֶר יְיָ לְמֹשֶׁה חֲזִי מִנִּיתִךְ רַב לְפָרַעָה וְאַהֲרֹן
 אַחוּךְ יְהִי מִתְּרַגְמָנְךָ: כ אֲתָה תְּדַבֵּר אֶת כָּל־
 אֲשֶׁר אֲצַוְךָ וְאַהֲרֹן אֲחִידִּי יִדְבֹּר אֶל־פָּרַעָה
 וְשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ: אֲתָה תְּדַבֵּר אֶת
 כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְךָ וְאַהֲרֹן אֲחִידִּי יִדְבֹּר אֶל־פָּרַעָה
 וְשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ: אֲתָה תְּמַלֵּל יָת כָּל
 דִּי אֶפְקֹדְנָךְ וְאַהֲרֹן אַחוּךְ יְמַלֵּל עִם פָּרַעָה וְיִשְׁלַח
 יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶעָא: ג וְאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת־לֵב

לתנין: ארי ימלל לותכון פרעה למימר הבו לכון אתא ותימר לאהרן סב ית חוטרך ורמי קדם פרעה יהי לתנינא: י ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה וישלח אהרן את־מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין: ויבא משה ואהרן אל־פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה וישלח אהרן את־מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין: ועל משה ואהרן לות פרעה ועבדיו כן כמא דפקיד יי ורמא אהרן ית חוטרך קדם פרעה וקדם עבדוהי והנה לתנינא: י ויקרא גם־פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם־הם חרטמי מצרים בלחטיהם כן: ויקרא גם־פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם־הם חרטמי מצרים בלחטיהם כן: וקרא אף פרעה לחכימיא ולחרשיא ועבדו אף אנון חרשי מצרים בלחשיהון כן: י וישליכו איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה־אהרן את־מטתם: וישליכו איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה־אהרן את־מטתם: ורמו גבר חוטרך והיו לתנינא ובלע חטרא דאהרן ית חטריהון: י ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה: ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה: ואתקף לבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי: ס י ויאמר יהוה אל־משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם: ויאמר יהוה אל־משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם: ואמר יי למשה אתיקר (לפרש״נקיר) לבא דפרעה סריב לשלחא עמא: ט לך אל־פרעה בפקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על־שפת היאר והמטה אשר־נהפך לנחש תקח בידך: לך אל־פרעה בפקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על־שפת היאר והמטה אשר־נהפך לנחש תקח בידך: אזיל לות פרעה בצפרא הא נפיק למיא ותתעמד לקדמותה על

ביף נהרא וחוטרך דאתהפך לנחש תסב בידך: ט ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את־עמי ויעבדני במדבר והנה לא־שמעת עד־כּה: ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את־עמי ויעבדני במדבר והנה לא־שמעת עד־כּה: ותימר לה יי אלקא דיהודאי שלחני לותך למימר שלח ית עמי ויפלוחין קדמי במדברא וקא לא קבילתא עד כען: י כּה אמר יהוה בּזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי מכה א במטה אשר־בידי על־המים אשר ביאר ונהפכו לדם: כּה אמר יהוה בּזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי מכה א במטה אשר־בידי על־המים אשר ביאר ונהפכו לדם: כדנן אמר יי כּדא תדע ארי אָנא יי הא אָנא מחי בחטרא די בידי על מיא די בנהרא ויתהפכו לדמא: י והדגה אשר־ביאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן היאר: והדגה אשר־ביאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן־היאר: ונוני די בנהרא תמות וסרי נהרא וילאון מצראי למשתי מיא מן נהרא: ס י ויאמר יהוה אל־משה אמר אל־אהרן קח מטף ונטה־ידך על־מימי מצרים על־נהרתם א על־יאריהם ועל־אגמיהם ועל כל־מקנה מימיהם ויהיו־דם והיה דם בכל־ארץ מצרים ובעצים ובאבנים: ויאמר יהוה אל־משה אמר אל־אהרן קח מטף ונטה־ידך על־מימי מצרים על־נהרתם א על־יאריהם ועל־אגמיהם ועל כל־מקנה מימיהם ויהיו־דם והיה דם בכל־ארץ מצרים ובעצים ובאבנים: ואמר יי למשה אמר לאהרן טול חטרך וארים ידך על מיא דמצרים על נהריהון על ארתיהון ועל אגמיהון ועל כל בית כנישות מימיהון ויהיו דמא ויהי דמא בכל ארעא דמצרים ובמיני אעא ובמיני אבנא: כ ויעשׂו־כּן משה ואהרן כאשר

צוה יהוה וגרם במטה ויך את־המים אשר
 ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל־
 המים אשר־ביאר לדם: ויעשו־כן משה ואהרן
 כאשר | צוה יהוה וגרם במטה ויך את־המים
 אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו
 כל־המים אשר־ביאר לדם: ועבדו כן משה
 ואהרן כמא דפקיד יי וארים בחטרא ומחא ית
 מיא די בנהרא לעיני פרעה ולעיני עבדוהי
 ואתהפכו כל מיא די בנהרא לדמא: כא ויהדגה
 אשר־ביאר מתה ויבאש היאר ולא־יכלו
 מצרים לשמות מים מן־היאר ויהי הדם
 בכל־ארץ מצרים: ויהדגה אשר־ביאר מתה
 ויבאש היאר ולא־יכלו מצרים לשמות מים
 מן־היאר ויהי הדם בכל־ארץ מצרים: ונוני די
 בנהרא מיתו וסרי נהרא ולא יכילו מצראי
 למשתי מיא מן נהרא והוה דמא בכל ארעא
 דמצרים: כז ויעשו־כן חרטמי מצרים בלטיהם
 ויחזק לב־פרעה ולא־שמע אלהם כאשר דבר
 יהוה: ויעשו־כן חרטמי מצרים בלטיהם ויחזק
 לב־פרעה ולא־שמע אלהם כאשר דבר יהוה:
 ועבדו כן חרשי מצרים בלחשיהון ואתקף לבא
 דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי: כח ויפן
 פרעה ויבא אל־ביתו ולא־שת לבו גם־לואת:
 ויפן פרעה ויבא אל־ביתו ולא־שת לבו גם־לואת:
 ואתפני פרעה ועל לביתה ולא שוי לבה אף
 לדא: כט ויחפרו כל־מצרים סביבת היאר מים
 לשמות פי לא יכלו לשמות מים ממימי היאר:
 ויחפרו כל־מצרים סביבת היאר מים לשמות פי
 לא יכלו לשמות ממימי היאר: וחפרו כל מצראי
 סחרנות נהרא מיא למשתי ארי לא יכילו
 למשתי ממיא דנהרא: כה וימלא שבעת ימים
 אחרי הפות־יהוה את־היאר: וימלא שבעת
 ימים אחרי הפות־יהוה את־היאר: ואשלם שבעת
 יומין בטר דמחא יי ית נהרא: פ כז ויאמר יהוה

אל־משה בא אל־פרעה ואמרת אליו כה אמר
 יהוה שלח את־עמי ויעבדני: ויאמר יהוה
 אל־משה בא אל־פרעה ואמרת אליו כה אמר
 יהוה שלח את־עמי ויעבדני: ואמר יי למשה עול
 לות פרעה ותימר לה כדנן אמר יי שלח ית עמי
 ויפלחון קדמי: כו ואם־מאן אתה לשלח הנה
 אנכי נגף את־פל־גבולך בצפרדעים: ואם־מאן
 אתה לשלח הנה אנכי נגף את־פל־גבולך
 בצפרדעים: ואם סריב את לשלחא הא אנא מחי
 ית כל תחומך בצרדעניא: כז וישרץ היאר
 צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך
 ועל־מטתך ובבית עבדך ובעמך ובתנוריד
 ובמשארותיך: וישרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו
 בביתך ובחדר משכבך ועל־מטתך ובבית עבדך
 ובעמך ובתנוריד ובמשארותיך: וירפי נהרא
 צרדעניא ויסקון ויעלון בביתך ובחדרון בית
 משכבך ועל ערסך ובבית עבדך ובעמך
 ובתנורך ובאצותך: כח ובכה ובעמך ובכל־
 עבדך יעלו הצפרדעים: ובכה ובעמך ובכל־
 עבדך יעלו הצפרדעים: וכך ובעמך ובכל
 עבדך יסקון צרדעניא: כט ויאמר יהוה אל־משה
 אמר אל־אהרן נטה את־ידך במטהך על־
 הנהרות על־היאים ועל־האגמים והעל את־
 הצפרדעים על־ארץ מצרים: ויאמר יהוה אל־
 משה אמר אל־אהרן נטה את־ידך במטהך על־
 הנהרות על־היאים ועל־האגמים והעל את־
 הצפרדעים על־ארץ מצרים: ואמר יי למשה
 אמר לאהרן ארים ית ידך בחטריך על נהרא על
 ארתיא ועל אגמיא ואסיק ית צרדעניא על ארעא
 דמצרים: לו ויט אהרן את־ידו על מימי מצרים
 ותעל הצפרדע ותכס את־ארץ מצרים: ויט
 אהרן את־ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
 ותכס את־ארץ מצרים: וארים אהרן ית ידה על
 מיא דמצראי וסליקת צרדעניא וחפת ית ארעא

דמָצרים: ג ויעשוֹכֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם ויעלו
את־הַצִּפְרָדְעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ויעשוֹכֵן
הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם ויעלו את־הַצִּפְרָדְעִים עַל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם: ועבדוּ כֵן חֲרָשֵׁי בִלְחָשִׁיהוֹן
וְאִסְקוּ יָת עֲרֹדְעִיָּא עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם: ד ויקרא
פֶּרֶעָה לְמוֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הֶעֱתִירוּ אֶל־יְהוָה
וְיִסַּר הַצִּפְרָדְעִים מִמֶּנִּי וּמַעֲמִי וְאֶשְׁלַח אֶת־
הָעָם וְיִזְבְּחוּ לַיהוָה: ויקרא פֶּרֶעָה לְמוֹשֶׁה
וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הֶעֱתִירוּ אֶל־יְהוָה וְיִסַּר הַצִּפְרָדְעִים
מִמֶּנִּי וּמַעֲמִי וְאֶשְׁלַח אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ לַיהוָה:
ויקרא פֶּרֶעָה לְמוֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר צְלוּ קִדְּם יִי
וְעַדִּי עֲרֹדְעִיָּא מִנִּי וּמַעֲמִי וְאֶשְׁלַח יָת עַמָּא
וְיִדְבְּחוּן קִדְּם יִי: ה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפֶרֶעָה
הַתַּפְּאָר עָלִי לְמָתִי: א אֶעֱתִיר לָךְ וְלַעֲבָדֶיךָ
וְלַעֲמָךְ לְהַכְרִית הַצִּפְרָדְעִים מִמֶּךָ וּמִבְּתִיךָ רַק
בִּיָּאֵר תִּשְׁאֲרֶנָּה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפֶרֶעָה הַתַּפְּאָר
עָלִי לְמָתִי: א אֶעֱתִיר לָךְ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלַעֲמָךְ לְהַכְרִית
הַצִּפְרָדְעִים מִמֶּךָ וּמִבְּתִיךָ רַק בִּיָּאֵר תִּשְׁאֲרֶנָּה:
וַאֲמַר מֹשֶׁה לְפֶרֶעָה שְׂאֵל לָךְ גְּבוּרָא הֵב לִי זְמַן
לְאִמָּתִי אֲצִלִּי עֲלֶךָ וְעַל עֲבָדֶיךָ וְעַל עַמָּךְ לְשִׁיבָאָה
עֲרֹדְעִיָּא מִמֶּךָ וּמִבְּתִיךָ לְחוּד בְּנִהְרָא תִשְׁתַּאֲרֹן:
וַיֹּאמֶר לְמַחֵר וַיֹּאמֶר כְּדִבְרֶךָ לְמַעַן תִּדַּע
כִּי־אֵין בִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וַיֹּאמֶר לְמַחֵר וַיֹּאמֶר
כְּדִבְרֶךָ לְמַעַן תִּדַּע כִּי־אֵין בִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וַאֲמַר
לְמַחֵר וַאֲמַר כְּפִתְגָמְךָ בְּדִל דְּתַדַּע אָרִי לִית כִּי־
אַלְהָנָא:

חמישי: וסרו הַצִּפְרָדְעִים מִמֶּךָ וּמִבְּתִיךָ וּמַעֲבָדֶיךָ
וּמַעֲמָךְ רַק בִּיָּאֵר תִּשְׁאֲרֶנָּה: וסרו הַצִּפְרָדְעִים
מִמֶּךָ וּמִבְּתִיךָ וּמַעֲבָדֶיךָ וּמַעֲמָךְ רַק בִּיָּאֵר
תִּשְׁאֲרֶנָּה: ויעדוּן עֲרֹדְעִיָּא מִמֶּךָ וּמִבְּתִיךָ
וּמַעֲבָדֶיךָ וּמַעֲמָךְ לְחוּד בְּנִהְרָא יִשְׁתַּאֲרֹן: ה וַיֵּצֵא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִעַם פֶּרֶעָה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
עַל־דְּבַר הַצִּפְרָדְעִים אֲשֶׁר־שָׁם לְפֶרֶעָה: וַיֵּצֵא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִעַם פֶּרֶעָה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה

עַל־דְּבַר הַצִּפְרָדְעִים אֲשֶׁר־שָׁם לְפֶרֶעָה: וַיִּנָּק
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מַלּוֹת פֶּרֶעָה וְצִלִּי מֹשֶׁה קִדְּם יִי עַל
עַסֵּק עֲרֹדְעִיָּא דִּי שׁוּי לְפֶרֶעָה: ט וַיַּעַשׂ יְהוָה
כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיָּמָתוּ הַצִּפְרָדְעִים מִן־הַבְּתִּים
מִן־הַחֲצֹרֹת וּמִן־הַשָּׂדֹת: וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה
וַיָּמָתוּ הַצִּפְרָדְעִים מִן־הַבְּתִּים מִן־הַחֲצֹרֹת וּמִן־
הַשָּׂדֹת: ועבד יִי כְּפִתְגָמָא דְּמוֹשֶׁה וַיִּמִּיתוּ עֲרֹדְעִיָּא
מִן בְּתִיָּא מִן דִּרְתָּא וּמִן חֲקֻלְתָּא: י וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם
חֲמֹרִם חֲמֹרִם וּתְבַאֲשׁ הָאֶרֶץ: וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם
חֲמֹרִם חֲמֹרִם וּתְבַאֲשׁ הָאֶרֶץ: וַיִּכְנְשׁוּ יְתֵהוֹן
דְּגֹרִין דְּגֹרִין וְסָרִיָּאוּ עַל אֶרֶץ: יא וַיִּרְא פֶּרֶעָה
כִּי הִיתָּה הַרְוָחָה וְהַכְבֵּל אֶת־לְבָבוֹ וְלֹא שָׁמַע
אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיִּרְא פֶּרֶעָה כִּי הִיתָּה
הַרְוָחָה וְהַכְבֵּל אֶת־לְבָבוֹ וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה: וַחֲזָא פֶּרֶעָה אָרִי הוֹת רוֹחַתָּא וַיִּתְּיַקֵּר
יָת לְבָבָהּ וְלֹא קָבִיל מִנְהוֹן כְּמָא דְּמִלִּיל יִי: ס
י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן נָטָה
אֶת־מַטְּךָ וְהָיָה אֶת־עֵפֶר הָאֶרֶץ וְהָיָה לְכֹנֶם
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר
אֶל־אַהֲרֹן נָטָה אֶת־מַטְּךָ וְהָיָה אֶת־עֵפֶר הָאֶרֶץ
וְהָיָה לְכֹנֶם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַאֲמַר יִי לְמוֹשֶׁה
אָמַר לְאַהֲרֹן אָרִים יָת חֲסִרְךָ וּמַחָא יָת עִפְרָא
דְּאֶרֶץ וְיֵהָא קְלָמְתָא בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם:
י וַיַּעַשׂוּכֵן וַיִּטּוּ אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בְּמִטְהוֹ וַיִּן
אֶת־עֵפֶר הָאֶרֶץ וַתְּהִי הַכֹּנֶם בְּאֲדָם וּבְכַהֲמָה
בְּלִעְפֵּר הָאֶרֶץ הָיָה כֹנִים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ועבדוּ כֵן
וְאָרִים אַהֲרֹן יָת יְדָה בְּחִסְרָהּ וּמַחָא יָת עִפְרָא
דְּאֶרֶץ וַתְּהִי קְלָמְתָא בְּאֲנָשָׁא וּבְכַעֲרָא כָּל
עִפְרָא דְּאֶרֶץ הוֹת קְלָמְתָא בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם:
י וַיַּעַשׂוּכֵן הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם לְהוֹצִיא אֶת־
הַכֹּנִים וְלֹא יָכְלוּ וַתְּהִי הַכֹּנֶם בְּאֲדָם וּבְכַהֲמָה:

וַיַּעֲשׂוּ־בֶן הַחֲרָטָמִים בְּלִטְיָהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַכֶּנִּים
וְלֹא יָכֻלוּ וַתְּהִי הַכֶּנֶם בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: וַעֲבָדוּ בֶן
חֲרָשָׁא בְּלִחְשִׁיהוֹן לְאַפְקָא יָת קַלְמָתָא וְלֹא יָכִילוּ
וַהֲוֹת קַלְמָתָא בְּאִנְשָׁא וּבַכַּעֲרָא: טו וַיֹּאמְרוּ
הַחֲרָטָמִם אֶל־פְּרָעָה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא וַיַּחֲזֹק
לִב־פְּרָעָה וְלֹא־שָׁמַע אֱלֹהִם בְּאִשֶּׁר דִּבֶּר יְהוָה:
וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטָמִם אֶל־פְּרָעָה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא
וַיַּחֲזֹק לִב־פְּרָעָה וְלֹא־שָׁמַע אֱלֹהִם בְּאִשֶּׁר דִּבֶּר
יְהוָה: וַאֲמָרוּ חֲרָשָׁא לְפָרָעָה הָא מַחָא מִן קֳדָם
יְיָ הִיא וַתַּפְקֵף לָכָא דְּפָרָעָה וְלֹא קָבִיל מִנְהוֹן
כְּמָא דְּמִלִּיל יְיָ: ס טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
הֲשַׁכֵּם בְּבִקְרָא וַתַּחֲיִיצַל לִפְנֵי פָרָעָה הִנֵּה יוֹצֵא
הַמִּיּוֹמָה וְאִמְרַתְּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח עִמִּי
וַיַּעֲבֹדְנִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲשַׁכֵּם בְּבִקְרָא
וַתַּחֲיִיצַל לִפְנֵי פָרָעָה הִנֵּה יוֹצֵא הַמִּיּוֹמָה וְאִמְרַתְּ
אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח עִמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי: וַאֲמַר יְיָ
לְמֹשֶׁה אֲקֻדָּם בְּצַפְרָא וַתַּעֲתֵּד קֳדָם פָּרָעָה הָא
נִפְקַ לְמִיָּא וַתִּימַר לֵה כְּדֻנָּן אָמַר יְיָ שְׁלַח עִמִּי
וַיַּפְלִחוּן קֳדָמִי: יז כִּי אִם־אֵינֶנּוּ מְשַׁלַּח אֶת־עַמִּי
הַנִּנְי מִשְׁלִיחַ בֶּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָךְ וּבַבְּתִיךָ
אֶת־הָעָרֹב וּמִלָּאוּ בְּתִי מִצָּרִים אֶת־הָעָרֹב וְגַם
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֶם עָלֶיהָ: כִּי אִם־אֵינֶנּוּ מְשַׁלַּח
אֶת־עַמִּי הַנִּנְי מִשְׁלִיחַ בֶּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָךְ
וּבַבְּתִיךָ אֶת־הָעָרֹב וּמִלָּאוּ בְּתִי מִצָּרִים אֶת־הָעָרֹב
וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֶם עָלֶיהָ: אַרִּי אִם לִיתֶךָ
מְשַׁלַּח יָת עַמִּי הָא אָנָּא מְשַׁלַּח בֶּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ
וּבַעֲמָךְ וּבַבְּתִיךָ יָת עָרוּכָא וַיִּמְלֹן בְּתִי מִצָּרִים יָת
עָרוּכָא וְאַף אַרְעָא דְּאַנּוּן עֲלָה: יח וַתַּפְלִיתִי בְּיוֹם
הַהוּא אֶת־אַרְצִי גִשֹּׁן אֲשֶׁר עָמַל עַמְּךָ עָלֶיהָ
לְבִלְתִּי הֵיוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן תִּדְּעַ כִּי אֲנִי יְהוָה
בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וַתַּפְלִיתִי בְּיוֹם הַהוּא אֶת־אַרְצִי גִשֹּׁן
אֲשֶׁר עָמַל עַמְּךָ עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֵיוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן
תִּדְּעַ כִּי אֲנִי יְהוָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וַאֲפָרֶשׁ בְּיוֹמָא
הַהוּא יָת אַרְעָא דְּגִשֹּׁן דַּעֲמִי קָאִים עֲלָה בְּדִיל

דְּלֹא לְמַהוּי תַּמָּן עָרוּכָא בְּדִיל דְּתַדַּע אַרִּי אָנָּא יְיָ
שְׁלִיט בְּגוּ אַרְעָא:

ישי יט וַשְׁמַתִּי פֶדֶת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמָּךְ לְמַחֵר
יְהִיָּה הָאֵת הַזֶּה: וַשְׁמַתִּי פֶדֶת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמָּךְ
לְמַחֵר יְהִיָּה הָאֵת הַזֶּה: וְאַשׁוּי פּוּרְקָן לְעַמִּי וְעַל
עַמָּךְ אִתִּי מַחָא לְמַחֵר יְהִיָּה אֵתָא הַדִּין: כ וַיַּעַשׂ
יְהוָה כֵּן וַיִּבֹּא עָרֹב כְּכֹד בֵּיתָה פָּרָעָה וּבֵית
עַבְדָּיו וּבְכָל־אַרְצֵי מִצְרַיִם תִּשְׁחַת הָאָרֶץ מִפְּנֵי
הָעָרֹב: וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיִּבֹּא עָרֹב כְּכֹד בֵּיתָה
פָּרָעָה וּבֵית עַבְדָּיו וּבְכָל־אַרְצֵי מִצְרַיִם תִּשְׁחַת
הָאָרֶץ מִפְּנֵי הָעָרֹב: וַעֲבַד יְיָ כֵּן וַאֲתָא עָרוּכָא
תַּקִּיף לְבֵית פָּרָעָה וּלְבֵית עַבְדֵּיהּ וּבְכָל אַרְעָא
דְּמִצְרַיִם אֶתְחַבְּלַת אַרְעָא מִן קֳדָם עָרוּכָא:
כא וַיִּקְרָא פָּרָעָה אֶל־מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ לָכּוּ
זַבְּחוּ לְאֱלֹהֵיכֶם בְּאַרְצִי: וַיִּקְרָא פָּרָעָה אֶל־מֹשֶׁה
וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ לָכּוּ זַבְּחוּ לְאֱלֹהֵיכֶם בְּאַרְצִי: וַיִּקְרָא
פָּרָעָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַאֲמַר אֲזִילוּ דַּבְּחוּ קֳדָם
אַלְהֵיכֶן בְּאַרְעָא: כב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן
לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תוֹעֵבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם לַעֲיִינֵיהֶם
וְלֹא יִסְקָלְנוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי
תוֹעֵבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח
אֶת־תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם לַעֲיִינֵיהֶם וְלֹא יִסְקָלְנוּ: וַאֲמַר
מֹשֶׁה לֹא תִקֵּן לְמַעַבַּד כֵּן אַרִּי כַּעֲרָא דְּמַצְרָאִי
דַּחֲלִין לֵה מִנָּה אֲנַחְנָא נִסְבִּין לְדַבְּחָא קֳדָם יְיָ
אַלְהֵנָּא הָא נִזְבַּח יָת כַּעֲרָא דְּמַצְרָאִי דַּחֲלִין לֵה
וְאַנּוּן יְהוֹן תַּנּוּן הָלֹא יִימְרוּן לְמַרְגָּמָנָא: כג דִּרְדָּךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים גִּלְדָּ בַּמִּדְבָּר וּזְבַחְנוּ לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ כְּאִשֶּׁר יֹאמַר אֱלֹהֵינוּ: דִּרְדָּךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
גִּלְדָּ בַּמִּדְבָּר וּזְבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּאִשֶּׁר יֹאמַר
אֱלֹהֵינוּ: מִחֻלָּה תִּלְתָּא יוֹמִין גִּיזִיל בַּמִּדְבָּרָא וּנִזְבַּח
קֳדָם יְיָ אַלְהֵנָּא כְּמָא דִּימַר לָנָּא: כד וַיֹּאמֶר
פָּרָעָה אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הִרְחַק לֹא־תִרְחִיקוּ לְלִבְתָּ

הַעֲתִירוּ בַעֲדִי: וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח אֲתֶכֶם וּבְחַתָּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הִרְחַק לֹא־תִרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעֲתִירוּ בַעֲדִי: וַאֲמַר פֶּרְעָה אָנָּה אֲשַׁלַּח יִתְכוֹן וּתְדַבְּחוּן קֹדֶם יִי אֱלֹהֵינוּ בַּמִּדְבָּר לַחֹד אֲרַחֵקָא לֹא תִרְחִיקוּן לַמִּיזֵל צִלוּ אַף עָלַי: כֹּה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי יוֹצֵא מֵעַמּוּךְ וְהַעֲתַרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הָעֶרֶב מִפְּרֹעָה מֵעַבְדֶּיךָ וּמֵעַמּוֹ מֵחֵר רַק אֲלִי־סָף פֶּרְעָה הִתֵּל לְבַלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנֹכִי יוֹצֵא מֵעַמּוּךְ וְהַעֲתַרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הָעֶרֶב מִפְּרֹעָה מֵעַבְדֶּיךָ וּמֵעַמּוֹ מֵחֵר רַק אֲלִי־סָף פֶּרְעָה הִתֵּל לְבַלְתִּי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה: וַאֲמַר מֹשֶׁה הֵא אָנָּה נִפְק מֵעַמּוּךְ וְאַצְלִי קֹדֶם יִי וְיַעֲדִי עֲרוּכָא מִפְּרֹעָה מֵעַבְדוּהִי וּמֵעַמּוֹ מֵחֵר לַחֹד לֹא יוֹסֵף פֶּרְעָה לְשַׁקְרָא בְּדִיל דְּלֹא לְשַׁלַּח יֵת עֲמָא לְדַבְּחָא קֹדֶם יִי: כֹּה וַיֹּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פֶּרְעָה וַיַּעֲתֵר אֶל־יְהוָה: וַיֹּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פֶּרְעָה וַיַּעֲתֵר אֶל־יְהוָה: וַיִּנָּפֵק מֹשֶׁה מִן קֹדֶם פֶּרְעָה וְצִלִּי קֹדֶם יִי: כֹּה וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיֹּסֶר הָעֶרֶב מִפְּרֹעָה מֵעַבְדֶּיךָ וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאָר אֶחָד: וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיֹּסֶר הָעֶרֶב מִפְּרֹעָה מֵעַבְדֶּיךָ וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאָר אֶחָד: וַעֲבַד יִי כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וְאַעֲדִי עֲרוּכָא מִפְּרֹעָה מֵעַבְדוּהִי וּמֵעַמּוֹ לֹא אֲשַׁתָּאֵר חַד: כֹּה וַיִּכְבֵּד פֶּרְעָה אֶת־לְבֹו גַם בַּפֶּעַם הַזֹּאת וְלֹא שַׁלַּח אֶת־הָעָם: וַיִּקָּר פֶּרְעָה יֵת לְבָה אַף בְּזִמְנָא הַדָּא וְלֹא שַׁלַּח יֵת עֲמָא: פֹּא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פֶּרְעָה וְדַבֵּרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פֶּרְעָה וְדַבֵּרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: וַאֲמַר יִי לְמֹשֶׁה עוֹל לָוֶה פֶּרְעָה וְתִמְלֵל עֲמָה בְּדִנָּן אָמַר יִי אֱלֹהָא דִּיהוּדָאִי שַׁלַּח יֵת עַמִּי

וַיִּפְלְחוּן קֹדְמִי: כֹּה אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח וְעוֹדֶךָ מַחְזִיק בָּם: כֹּה אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח וְעוֹדֶךָ מַחְזִיק בָּם: אָרִי אִם סָרִיב אַתָּה לְשַׁלַּח וְעַד כַּעַן אַתָּה מַתְקָף בַּחוּן: גִּ' הִנֵּה יִדְיָהוּהָ הוּיָהּ בַּמִּקְנֶה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוּסִים בַּחֲמֹרִים בְּגִמְלִים בַּבֶּקָר וּבַצֹּאן דְּבָר כְּבֹד מְאֹד: הִנֵּה יִדְיָהוּהָ הוּיָהּ בַּמִּקְנֶה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוּסִים בַּחֲמֹרִים בְּגִמְלִים בַּבֶּקָר וּבַצֹּאן דְּבָר כְּבֹד מְאֹד: הָא מְחָא מִן קֹדֶם יִי הוּיָהּ בַּכְּעִירָךְ דְּכִחְקֵלָא בְּסוּסוֹתָא בַּחֲמֹרִי בְּגִמְלִי בַּחוּרִי וּבְעֵנָא מוֹתָא תַּקִּיף לַחֲדָא: וְהַפְלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרַיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבָר: וְהַפְלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרַיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבָר: וְאַפְרֹשׁ יִי בֵּין בְּעִירָא דִּישְׂרָאֵל וּבֵין בְּעִירָא דְּמִצְרַיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִדְּעַם: ה' וַיִּשֶׁם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מֵחֵר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדְּבָר הַזֶּה בְּאַרְצָךְ: וַיִּשֶׁם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מֵחֵר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדְּבָר הַזֶּה בְּאַרְצָךְ: וְשׁוּי יִי זִמְנָא לְמִימַר מֵחֵר יַעֲבֹד יִי פִתְגָמָא הַדִּין בְּאַרְעָא: ו' וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה מִמַּחֲרַת וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה מִצְרַיִם וּמִמִּקְנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מָת אֶחָד: וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה מִמַּחֲרַת וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה מִצְרַיִם וּמִמִּקְנֵה בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מָת אֶחָד: וַעֲבַד יִי יֵת פִּתְגָמָא הַדִּין בְּיוֹמָא דְּבִתְרוּהִי וּמִית כָּל בְּעִירָא דְּמִצְרַיִם וּמִבְּעִירָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא מִית חַד: ז' וַיִּשְׁלַח פֶּרְעָה וְהִנֵּה לֹא־מָת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבֵּד לֵב פֶּרְעָה וְלֹא שַׁלַּח אֶת־הָעָם: וַיִּשְׁלַח פֶּרְעָה וְהִנֵּה לֹא־מָת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבֵּד לֵב פֶּרְעָה וְלֹא שַׁלַּח אֶת־הָעָם: וַיִּשְׁלַח פֶּרְעָה וְהָא לֹא מִית מִבְּעִירָא דִּישְׂרָאֵל עַד חַד וְאַתְּיָקֹר לְבָא דְּפֶרְעָה וְלֹא שַׁלַּח יֵת עֲמָא: פ' וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אֲהַרֹן קָחוּ לָכֶם מִלֵּא חֲפִינֵיכֶם פִּיחַ בְּבִשּׁוֹן וּזְרָקוּ מֹשֶׁה הַשְּׂמִימָה

לְעִינֵי פֶרְעָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה וְאַל־תֹּהֵן קָחוּ לָכֶם מֵלֹא חַפְנִיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזֶרֶק מִשֶּׁה הַשְּׂמִימָה לְעִינֵי פֶרְעָה: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן סִיבוּ לָכוֹן מִלִּי חַפְנִיכוֹן פִּיחָא דַּתּוּנָא וְיִזְרְקוּנָה מֹשֶׁה לְצִית שְׂמִיָּא לְעִינֵי פֶרְעָה: וְהָיָה לְאַבְכָּק עַל פְּלִיאָרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַבְּהֵמָה לְשַׁחֵן פֶּרֶחַ אֲבַעְבָּעֶת בְּכָל־אָרֶץ מִצְרַיִם: וְהָיָה לְאַבְכָּק עַל פְּלִיאָרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַבְּהֵמָה לְשַׁחֵן פֶּרֶחַ אֲבַעְבָּעֶת בְּכָל־אָרֶץ מִצְרַיִם: וַיְהִי לְאַבְכָּק עַל כָּל אֲרָעָא דְּמִצְרַיִם וַיְהִי עַל אֲנָשָׁא וְעַל בְּעִירָא לְשִׁיחָנָא סָגִי אֲבַעְבָּעִין בְּכָל אֲרָעָא דְּמִצְרַיִם: וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי פֶרְעָה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשְּׂמִימָה וַיְהִי שַׁחֵן אֲבַעְבָּעֶת פֶּרֶחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי פֶרְעָה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשְּׂמִימָה וַיְהִי שַׁחֵן אֲבַעְבָּעֶת פֶּרֶחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: וַנְּסִיבוּ יָת פִּיחָא דַּתּוּנָא וְקָמוּ קָדָם פֶּרְעָה וַיִּזְרֹק יְתָה מֹשֶׁה לְצִית שְׂמִיָּא וְהָיָה שִׁיחָנָא אֲבַעְבָּעִין סָגִי בְּאֲנָשָׁא וּבַבְּעִירָא: וַיִּלְאִיכְלוּ הַחֲרָטְמִים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשַּׁחֵן כִּי־הָיָה הַשַּׁחֵן בְּחֲרָטְמָם וּבְכָל־מִצְרַיִם: וְלֹא־יָכְלוּ הַחֲרָטְמִים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשַּׁחֵן כִּי־הָיָה הַשַּׁחֵן בְּחֲרָטְמָם וּבְכָל־מִצְרַיִם: וְלֹא יָכִילוּ חֲרָשָׁא לְמִיקָם קָדָם מֹשֶׁה מִן קָדָם שִׁיחָנָא אָרִי תָּוָה שִׁיחָנָא בְּחֲרָשָׁא וּבְכָל מִצְרָאִי: וַיִּחְזַק יְהוָה אֶת־לֵב פֶּרְעָה וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהִים: וַיִּחְזַק יְהוָה אֶת־לֵב פֶּרְעָה וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהִים: וַתִּקֵּף יְיָ יָת לִבָּא דְּפֶרְעָה וְלֹא קָבִיל מִנְהוֹן כְּמָא דְּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה: ס' וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה הַשְּׁכֵם בְּבִקֵּר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פֶרְעָה וַאֲמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבְדֵנִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה הַשְּׁכֵם בְּבִקֵּר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי

פֶּרְעָה וַאֲמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבְדֵנִי: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אַקְדָם בְּצִפְרָא וְאַתְעַתֵּד קָדָם פֶּרְעָה וְתִימַר לֵה כְּדֻנָן אָמַר יְיָ אֱלֹהָא דִּיהוּדָאִי שְׁלַח יָת עַמִּי וַיִּפְלְחוּן קָדָמִי: ד' כִּי | בְּפִעֻם הַזֹּאת אֲנִי שְׁלַח אֶת־כָּל־מִגְפָּתִי אֶל־לִבְךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָלְךָ בַּעֲבוּר תִּדְרַע כִּי אֵין כְּמוֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ: כִּי | בְּפִעֻם הַזֹּאת אֲנִי שְׁלַח אֶת־כָּל־מִגְפָּתִי אֶל־לִבְךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָלְךָ בַּעֲבוּר תִּדְרַע כִּי אֵין כְּמוֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ: אָרִי כְּדֻנָּא הָדָא אֲנָא שְׁלַח יָת כָּל מַחְתִּי לְלִבְךָ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָלְךָ בְּדִיל דְּתִדְרַע אָרִי לִית דְּכוּתִי שְׁלִיט בְּכָל אֲרָעָא: ט' כִּי עֵתָה שְׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְאֵךְ אוֹתָךְ וְאַתְּ עֲמָלְךָ בְּדִבְרַת וּתִפְחַד מִן־הָאָרֶץ: כִּי עֵתָה שְׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְאֵךְ אוֹתָךְ וְאַתְּ עֲמָלְךָ בְּדִבְרַת וּתִפְחַד מִן־הָאָרֶץ: אָרִי כְּעַן קָרִיב קָדָמִי דְּאֲשַׁלַּח פּוֹן יָת מַחַת גְּבֻרָתִי וְאַמְחִי יָתָךְ וְיָת עַמָּךְ בְּמוֹתָא וְשִׁיחָתָא מִן אֲרָעָא: ט' וְאַלֶּם בַּעֲבוּר זֹאת הָעֲמָדָתִיךָ בַּעֲבוּר הָרֵאשִׁית אֶת־כַּחֲסִי וְלִמְעַן סִפְּרָא שְׂמִי בְּכָל־הָאָרֶץ: וְאַלֶּם בַּעֲבוּר זֹאת הָעֲמָדָתִיךָ בַּעֲבוּר הָרֵאשִׁית אֶת־כַּחֲסִי וְלִמְעַן סִפְּרָא שְׂמִי בְּכָל־הָאָרֶץ: וַיָּבֵרָם בְּדִיל דָּא קְזִימְתָּךְ בְּדִיל לְאַחֲזִיזוֹתָךְ יָת חִילִי וּבְדִיל דִּיהוֹן מִשְׁתַּעַן גְּבוּרַת שְׂמִי בְּכָל אֲרָעָא:

שְׁבִיעִי י' עוֹדָךְ מִסְתַּלֵּל בְּעַמִּי לְבַלְתִּי שְׁלַחֶם: עוֹדָךְ מִסְתַּלֵּל בְּעַמִּי לְבַלְתִּי שְׁלַחֶם: עַד כְּעַן אֶת כְּבִישַׁת בֵּה בְּעַמִּי בְּדִיל דְּלֹא לְשַׁלְּחוּתָהוֹן: י' הִנְנִי מִמְטִיל פֶּעַת מַחֵר בְּרֹד כְּבֹד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כְּמוֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד־עֵתָה: הִנְנִי מִמְטִיל פֶּעַת מַחֵר בְּרֹד כְּבֹד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כְּמוֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־הַיּוֹם הַזֶּה וְעַד־עֵתָה: הָא אֲנָא מַחִית מִטְרָא בְּעִדְנָא הָדִין מִסַּח בְּרָדָא תִּקִּיף לְחֻדָּא דִּי לֹא תָּוָה דְּכוּתָהּ בְּמִצְרַיִם לְמִן יוֹמָא דְּאִשְׁתַּכְלַלַת וְעַד כְּעַן: י' וְעֵתָה שְׁלַח הָעוֹ אֶת־מִקְנֶךָ וְאַתָּה כָּל־אֲשֶׁר

לֹךְ בַּשָּׂדֶה כְּלֵהָאֲדָם וְהִבְהֵמָה אֲשֶׁר־יִמָּצֵא
בַּשָּׂדֶה וְלֹא יֵאסֹף הַפִּיֹתָה וְיִרְדַּע עֲלֵהֶם הַבֶּרֶד
וּמָתוּ: וְעַתָּה שְׁלַח הָעוֹז אֶת־מִקְנֶךָ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
לֹךְ בַּשָּׂדֶה כְּלֵהָאֲדָם וְהִבְהֵמָה אֲשֶׁר־יִמָּצֵא בַּשָּׂדֶה
וְלֹא יֵאסֹף הַפִּיֹתָה וְיִרְדַּע עֲלֵהֶם הַבֶּרֶד וּמָתוּ: וְכַעַן
שְׁלַח כְּנוֹשׁ יֵת בְּעִירְךָ וְיֵת כָּל דֵּי לֹךְ בַּחֲקֵלָא כָּל
אֲנָשָׁא וּבַעֲיָרָא דְאִשְׁתַּכַּח בַּחֲקֵלָא וְלֹא יִתְפַּגֵּשׁ
לְבִיתָא וְיִחֻתֹּת עֲלֵיהוֹן בִּרְדָּא וַיִּמּוּתוּן: כ הִירָא
אֶת־דְּבַר יְהוָה מַעֲבְדֵי פִרְעָה הִנֵּים אֶת־עַבְדָּיו
וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַתְּפִתִּים: הִירָא אֶת־דְּבַר יְהוָה
מַעֲבְדֵי פִרְעָה הִנֵּים אֶת־עַבְדָּיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־
הַתְּפִתִּים: דִּדְחִיל מִפְתָּגְמָא דִּי מַעֲבְדֵי פִרְעָה כִּנֹּשׁ
יֵת עַבְדוּהִי וְיֵת גִּיתוּהִי לְתַפְתָּא: כא וְאֲשֶׁר לֹא־
שָׁם לְבֹו אֶל־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עַבְדָּיו
וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה: וְאֲשֶׁר לֹא־שָׁם לְבֹו אֶל־דְּבַר
יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עַבְדָּיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה: וְדִי
לֹא שׂוֹי לְפָה לְפִתְגָמָא דִּי שְׂבַק יֵת עַבְדוּהִי וְיֵת
גִּיתוּהִי בַּחֲקֵלָא: פ כ הִיאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵי מִשְׁה
נִמָּה אֶת־יִדְּךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בֶרֶד בְּכָל־אַרְצָן
מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֶשֶׂב
הַשָּׂדֶה בְּאַרְצָן מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מִשְׁה
נִמָּה אֶת־יִדְּךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בֶרֶד בְּכָל־אַרְצָן
מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֶשֶׂב
הַשָּׂדֶה בְּאַרְצָן מִצְרַיִם: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרִים יֵת
יָדְךָ עַל צִית שְׁמִיָּא וַיְהִי בֶרֶדָא בְּכָל אֲרַעָא
דְּמִצְרַיִם עַל אֲנָשָׁא וְעַל בַּעֲיָרָא וְעַל כָּל עֶסְבָּא
דְּחֲקֵלָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם: כ הִיאמֹר מֹשֶׁה אֶת־
מִפְּתָחוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהוָה נָתַן קֶלֶת וּבֶרֶד
וַתַּהֲלֹךְ־אֵשׁ אֶרְצָה וַיִּמָּטֵר יְהוָה בֶּרֶד עַל־אַרְצָן
מִצְרַיִם: וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מִפְּתָחוֹ עַל־הַשָּׁמַיִם וַיְהוָה
נָתַן קֶלֶת וּבֶרֶד וַתַּהֲלֹךְ־אֵשׁ אֶרְצָה וַיִּמָּטֵר יְהוָה
בֶּרֶד עַל־אַרְצָן מִצְרַיִם: וְאֲרִים מֹשֶׁה יֵת חֲטָרָה עַל
צִית שְׁמִיָּא וַיֵּיזֵב קֶלֶין וּבֶרֶדָא וּמִהֲלָכָא אֲשַׁתָּא
עַל אֲרַעָא וַאֲמָטֵר יְיָ בֶּרֶדָא עַל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם:

כ וַיְהִי בֶרֶד וַאֲשׁ מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבֶּרֶד בֶּרֶד
מֵאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כְּמוֹהוּ בְּכָל־אַרְצָן מִצְרַיִם
מֵאֹז הָיְתָה לְגוֹי: וַיְהִי בֶרֶד וַאֲשׁ מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ
הַבֶּרֶד בֶּרֶד מֵאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כְּמוֹהוּ בְּכָל־אַרְצָן
מִצְרַיִם מֵאֹז הָיְתָה לְגוֹי: וַהֲוָה בֶּרֶדָא וְאֲשַׁתָּא
מִשְׁתַּלְקַחַת בְּגוֹ בֶּרֶדָא תַּקִּיף לְחֻדָּא דִּי לֹא הָוָה
דְּכֻתָּהּ בְּכָל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם מַעֲדוֹן דִּהּוֹת לְעַם:
כ הִיאמֹר בְּכָל־אַרְצָן מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה מֵאֲדָם וְעַד־בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֶשֶׂב
הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבֶּרֶד וְאֶת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבֵּר:
וַיִּךְ הַבֶּרֶד בְּכָל־אַרְצָן מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
מֵאֲדָם וְעַד־בְּהֵמָה וְאֵת כָּל־עֶשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה
הַבֶּרֶד וְאֶת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבֵּר: וּמִחָא בֶּרֶדָא
בְּכָל אֲרַעָא דְּמִצְרַיִם יֵת כָּל דִּי בַּחֲקֵלָא מֵאֲנָשָׁא
וְעַד בַּעֲיָרָא וְיֵת כָּל עֶסְבָּא דְּחֲקֵלָא מִחָא בֶּרֶדָא
וְיֵת כָּל אֵילָן דְּבַחֲקֵלָא תִּבֵּר: כ וַיִּרְק בְּאַרְצָן גִּשְׁן
אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בֶּרֶד: רַק בְּאַרְצָן
גִּשְׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בֶּרֶד: לְחֻד
בְּאַרְעָא דְּגִשְׁן דִּי תַמָּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָוָה
בֶּרֶדָא: כ וַיִּשְׁלַח פִּרְעָה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים חֲטָאתִי הִפָּעִם יְהוָה הַצִּדִּיק וְאֲנִי
וְעַמִּי הָרָשָׁעִים: וַיִּשְׁלַח פִּרְעָה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
וְלֹאֲהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים חֲטָאתִי הִפָּעִם יְהוָה הַצִּדִּיק
וְאֲנִי וְעַמִּי הָרָשָׁעִים: וַיִּשְׁלַח פִּרְעָה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
וְלֹאֲהֲרֹן וַאֲמַר לְהוֹן חֲבִית זִמְנָא הָדָא יְיָ זַכָּאָה
וְאֲנָא וְעַמִּי חֲבִינִין: כ הִעֲתִירוּ אֶל־יְהוָה וְרָב
מִהִית קֶלֶת אֱלֹהִים וּבֶרֶד וַאֲשַׁלַּחָה אֶתְכֶם וְלֹא
תִסְפֹּון לְעַמּוֹד: הִעֲתִירוּ אֶל־יְהוָה וְרָב מִהִית קֶלֶת
אֱלֹהִים וּבֶרֶד וַאֲשַׁלַּחָה אֶתְכֶם וְלֹא תִסְפֹּון לְעַמּוֹד:
צלו קְדָם יְיָ וּסְגִי קְדָמוּהִי רִחוּ דְלֹא יְהוֹן עֲלֵנָא
קֶלֶין דְּלוּט כְּאֵלֶין מִן קְדָם יְיָ וּבֶרֶדָא וַאֲשַׁלַּח
יַחֲכוּן וְלֹא תִסְפֹּון לְאֶתְעַכְבָּא: כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי
מֹשֶׁה כִּצְאָתִי אֶת־הָעִיר אֶפְרַיִם אֶת־כַּפְּפִי אֶל־
יְהוָה הַקְּלֹוֹת יַחֲדָלוּן וְהַבֶּרֶד לֹא יִהְיֶה־עוֹד:

לִמְעַן תִּדְעַ כִּי יְהוָה הָאֱרֶץ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֹשֶׁה
 בְּצֵאתִי אֶת־הָעִיר אַפְרָשׁ אֶת־כַּפִּי אֶל־יְהוָה
 הַקְּלֹת יִחַדְלֹן וְהַבֵּרֵד לֹא יִהְיֶה־עוֹד לִמְעַן תִּדְעַ
 כִּי יְהוָה הָאֱרֶץ: וַאֲמַר לֵה מֹשֶׁה בְּמִפְקֵי מִן
 קִרְתָּא אַפְרוּשׁ יָדִי בְּצִלּוֹ קָדָם יי קָלִיא יִתְמַנְעוֹן
 וּבִרְדָּא לֹא יִהְי עוֹד בְּדִיל דְּתִדְע אַרִי דִּי אֶרְעָא:
 וְאַתָּה וְעַבְדֶּיךָ יִדְעָתִי בִּי טָרָם תִּירְאוֹן מִפְּנֵי
 יְהוָה אֱלֹהִים: וְאַתָּה וְעַבְדֶּיךָ יִדְעָתִי בִּי טָרָם
 תִּירְאוֹן מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים: וְאַתָּה וְעַבְדֶּיךָ יִדְעָנָא
 אַרִי עַד כַּעַן לֹא אִתְּמַנְעוֹן מִן קָדָם יי אֱלֹהִים:
 לֹא וְהַפְשַׁתָּה וְהַשְׁעֵרָה נִפְתָּה בִּי הַשְׁעֵרָה אֲבִיב
 וְהַפְשַׁתָּה גִבְעָל: וְהַפְשַׁתָּה וְהַשְׁעֵרָה נִפְתָּה בִּי
 הַשְׁעֵרָה אֲבִיב וְהַפְשַׁתָּה גִבְעָל: וְכַתְּנָא וְסַעְרִי לְקוֹ
 אַרִי סַעְרִינָא אֲבִיבִין וְכַתְּנָא גִבְעוּלִין: לֹא וְהַחֲטָה
 וְהַפְסַמְתָּ לֹא נָכוּ בִּי אֲפִילַת הִנֵּה: וְהַחֲטָה
 וְהַפְסַמְתָּ לֹא נָכוּ בִּי אֲפִילַת הִנֵּה: וְחַטָּאָה וְכַתְּנָא
 לֹא לְקוֹ אַרִי אֲפִילַתָּא אֲנֹן:

מִפְטוֹר לֹא וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פְּרָעָה אֶת־הָעִיר

וַיִּפְרֹשׁ כַּפּוֹי אֶל־יְהוָה וַיִּחַדְלוּ הַקְּלֹת וְהַבֵּרֵד
 וּמִטָּר לֹא־נִתְּדָ אֶרְצָה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פְּרָעָה
 אֶת־הָעִיר וַיִּפְרֹשׁ כַּפּוֹי אֶל־יְהוָה וַיִּחַדְלוּ הַקְּלֹת
 וְהַבֵּרֵד וּמִטָּר לֹא־נִתְּדָ אֶרְצָה: וַיִּנְפַק מֹשֶׁה מִלֹּת
 פְּרָעָה ית קִרְתָּא וּפְרֹשׁ יְדוּהִי בְּצִלּוֹ קָדָם יי
 וְאַתְּמַנְיֵעוּ קָלִיא וּבִרְדָּא וּמִטָּרָא וְהוּה נָחִית לֹא
 מִטָּא עַל אֶרְעָא: וַיֵּרָא פְּרָעָה כִּי־חָדַל הַמִּטָּר
 וְהַבֵּרֵד וְהַקְּלֹת וַיִּסְפֵּה לַחֲטָא וַיִּכְבַּד לְבוֹ הוּא
 וְעַבְדָּיו: וַיֵּרָא פְּרָעָה כִּי־חָדַל הַמִּטָּר וְהַבֵּרֵד
 וְהַקְּלֹת וַיִּסְפֵּה לַחֲטָא וַיִּכְבַּד לְבוֹ הוּא וְעַבְדָּיו: וַחֲזָא
 פְּרָעָה אַרִי אִתְּמַנְע מִטָּרָא וּבִרְדָּא וְקָלִיא וְאוֹסְפָה
 לְמַחֲסֵי וַיִּקְרָה לְלִבָּהּ הוּא וְעַבְדָּוָהּ: לֹא וַיִּחָזֵק לֵב
 פְּרָעָה וְלֹא שָׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשָּׁר דִּבֶּר
 יְהוָה בִּיד־מִשָּׁה: וַיִּחָזֵק לֵב פְּרָעָה וְלֹא שָׁלַח
 אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאִשָּׁר דִּבֶּר יְהוָה בִּיד־מִשָּׁה:
 וְאַתְקַף לְבָא דְּפְרָעָה וְלֹא שָׁלַח ית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּמָא דִּי מַלִּיל יי בִּידָא דְּמִשָּׁה: פ פ פ

קב"א פסוקים, גיבעו"ל סימן, יעיא"ל סימן.

הפטרה לפרשת וארא ביחזקאל פרק כח

כֹּה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה בְּקִבְצִי א את־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נִפְצוּ כָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי
 הַגּוֹיִם וַיֵּשְׁבוּ עַל־אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְעֶקֶב: וַיֵּשְׁבוּ עָלֶיהָ לִכְסוֹת וּבְנוּ בָתִּים וְנִטְעוּ
 כִּרְמִים וַיֵּשְׁבוּ לִכְסוֹת בַּעֲשׂוֹתֵי שְׁפָטִים בְּכָל הַשָּׂאטִים אֲתֵם מִסְכִּיבוֹתָם וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם: כֹּמַ בַּשָּׁנָה הַעֲשָׂרִית בַּעֲשָׂרֵי בָשָׁנִים עֲשָׂר לַחֲדָשׁ הִיא דְּבִרְיָהּ אֵלַי לֵאמֹר:
 בִּן־אָדָם שִׁים פָּנֶיךָ עַל־פְּרָעָה מִלֶּךְ מִצְרַיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כָּלָה: דְּבַר וְאָמַרְתָּ
 כֹּה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה הִנְנִי עָלֶיךָ פְּרָעָה מִלֶּךְ־מִצְרַיִם הַתֵּינִם הַגָּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יִאֲרִיו אֲשֶׁר
 אָמַר לִי יִאֲרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִנִּי: וְנָתַתִּי חֲחִים בְּלִחְיָיִךְ וְהִדְבַקְתִּי דַּגְת־יִאֲרִיךְ בְּקִשְׁקִשְׁתֶּיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ
 מִתּוֹךְ יִאֲרִיךָ וְאֵת כָּל־דָּגַת יִאֲרִיךָ בְּקִשְׁקִשְׁתֶּיךָ תִּדְבֹּק: וְנִטְשִׁיתִיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתָךְ וְאֵת כָּל־דָּגַת
 יִאֲרִיךָ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֹאסֵף וְלֹא תִקְבֹּץ לַחֲיַת הָאֶרֶץ וְלַעוֹף הַשָּׁמַיִם נִתְּתִיךָ לְאֹכְלָהּ:
 וַיִּדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה יַעַן הָיוּתָם מִשְׁעַנְתָּ קִנְיָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: וּבְתַפְשָׁם בְּךָ בַּכָּף
 תִּרְוֹץ וּבִקְעָתָה לָהֶם כָּל־כֶּתֶף וּבַהֲשָׁעָנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ לָהֶם כָּל־מִתְנָיִם: לָכֵן כֹּה אָמַר
 אֲדֹנִי יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֶּךָ אָדָם וּבַהֲמָה: וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לְשִׁמְמָה

וְחִרְבָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה יֵצֵן אֲמַר יָאֵר לִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִי: לָכֵן הִנְנִי אֹלֶיךָ וְאֶל־יֹאדָיִךָ וְנָתַתִּי
 אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחִרְבוֹת תָּרֹב שְׂמֵמָה מִמִּגְדָּל סוּנָה וְעַד־גְּבוּל כּוּשׁ: ^א לֹא תַעֲבֹר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם
 וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבֹר־בָּהּ וְלֹא תִשָּׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה: ^ב וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂמֵמָה בְּתוֹךְ
 אֲרָצוֹת נִשְׁמוֹת וְעֲרִיָּה בְּתוֹךְ עָרִים מְחֻרְבוֹת תִּהְיוּ שְׂמֵמָה אַרְבָּעִים שָׁנָה וְהַפְצֵתִי אֶת־מִצְרַיִם
 בְּגוֹיִם וְזָרִיתִים בְּאֲרָצוֹת: ^ג כִּי כֹה אֲמַר אֲדֹנִי יְהוָה מִלְּפָנֶיךָ אַרְבָּעִים שָׁנָה אֶקְבֹּץ אֶת־מִצְרַיִם
 מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר־נִפְצוּ שָׁמָּה: ^ד וְשִׁבַּתִּי אֶת־שְׁבוֹת מִצְרַיִם וְהִשְׁבַּתִּי אֹתָם אֶרֶץ פְּתוּרִים עַל־אֶרֶץ
 מְבוֹרָתָם וְהָיוּ שֵׁם מַמְלָכָה שְׂפֵלָה: ^ה מִן־הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֶה שְׂפֵלָה וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם
 וְהַמַּעֲטָתִים לְבִלְתִּי רָדוֹת בְּגוֹיִם: ^ו וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מִזִּכִּיר עוֹן בְּפִנוּתָם
 אַחֲרֵיהֶם וַיִּדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנִי יְהוָה: ^ז וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בְּרִאשׁוֹן בָּאֶתֶד לַחֲדָשׁ הָיָה
 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ^ח בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ עֲבָדָה גְּדוּלָּה אֶל־צֹר
 פֶּלִיאֵשׁ מִקֶּרֶחַ וְכָל־פֶּתַח מְרוּמָה וְשָׁכַר לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבָדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ:
^ט לָכֵן כֹּה אֲמַר אֲדֹנִי יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לְנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְנִשְׂא הַמִּנָּה וְשָׁלַל
 שְׁלָלָהּ וּבָזָז בָּזָה וְהִיתָה שָׁכַר לְחֵילוֹ: ^י פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
 עָשָׂה לִי נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה: ^{יא} בַּיּוֹם הַהוּא אֶצְמִיחַ לָרֶן לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְלֶךְ אֶתֶן פֶּתַח־חַוֶּה בְּתוֹכָם
 וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

<<< המשך מעמוד 14

ונוסף על כל זה, מי יאמר [מי ערב לך] שגם אחרי ההתבוננות והמרירות על מצבו (כי עצבות חס ושלום מאן דכר שמיא [עצבות אינה באה כלל בחשבון]) אין ספק הדבר אם [יהיה זה דבר וודאי ש] יציא את המסקנא המתאימה לכל המאה אחוז [במאת האחוזים]?

מה שאין כן אם מתעסק ומשקיע את זמנו בהתבוננות בגדולת הבורא, שהוא המהווה, מחיה ומקיים את הכל בכל רגע ורגע, ובמילא הרי צריך להיות תמיד כוח הפועל בנפעל [החיות האלוקית צריכה להיות תמיד בתוך הברואים להחיותם] וכו', הרי - המעלה הראשונה בכך: מבלה הוא את זמנו בקיום המצוות "דע [את אלוקי אביך]" כו' בגדלות ה' "כי הוי' הוא האלוקים", וכן "ואהבת את השם אלוקיך", ומכל שכן אם יעלה בידו שיגרום זה להטבת המצב בפועל, הרי משתכר [מרוויח] הוא מכל הצדדים,

ואם לתמצת את כל האמור במילות אחדות: למה לו להתעסק בקו [באופן] העבודה ד"סור מרע", בשעה שהברירה בידו להתעסק בקו העבודה ד"ועשה טוב", אשר בדרך ממילא עשיית הטוב 'תגרום' אחריה שיבוא על ידי זה גם כן "סור מרע".

לחיות עם הזמן

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	72 ד'	120 ד'							
ו', כ"ד בטבת	5.24	4.37	5.46	6.47	9.14	11.53	12.23	17.06.6	17.32
ז', כ"ה בטבת	5.24	4.36	5.46	6.46	9.14	11.53	12.23	17.07.6	17.33
ח', כ"ו בטבת	5.23	4.36	5.45	6.46	9.14	11.54	12.24	17.08.5	17.34
ט', כ"ז בטבת	5.23	4.36	5.45	6.45	9.14	11.54	12.24	17.09.4	17.35
י', כ"ח בטבת	5.23	4.35	5.44	6.45	9.14	11.54	12.24	17.10.4	17.36
יא', כ"ט בטבת	5.22	4.35	5.44	6.44	9.14	11.54	12.24	17.11.3	17.37
יב', א' בשבט	5.22	4.34	5.43	6.44	9.13	11.54	12.24	17.12.2	17.38
יג', ב' בשבט	5.21	4.34	5.43	6.43	9.13	11.54	12.24	17.13.1	17.38

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.

לוח ללימוד הרמב"ם כ"ד בטבת ה'תשפ"ה – ב' בשבט ה'תשפ"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ד בטבת	הל' טוען ונטען.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הל' מטמאי משכב ומושב פרק ז.	מ"ע רמו.
ז'	כ"ה בטבת	פרק ד-ו.	פרק ח.	מ"ע רמו.
ח'	כ"ו בטבת	פרק ז-ט.	פרק ט.	מ"ע רמו.
ט'	כ"ז בטבת	פרק י-יב.	פרק י'	מ"ע רמו.
י'	כ"ח בטבת	פרק יג-טו.	פרק יא.	מ"ע רמו.
יא'	כ"ט בטבת	פרק טז. הל' נחלות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק יב.	מ"ע רמו. רמח.
יב'	א' בשבט	פרק ג-ה.	פרק יג.	מ"ע רמח.
יג'	ב' בשבט	פרק ו-ח.	הל' שאר אבות הטומאות.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע רמח.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
וארא	16:26	17:44	16:47	17:45	16:35	17:43	16:49	17:46
בא	16:33	17:50	16:54	17:51	16:42	17:49	16:55	17:52

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחייו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**,
בני הרה"ח ר' **שלום ישעי'** ע"ה **דייטש**